

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Maja Jovanov

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 2005

Naslov: Donošenje poslovnih odluka u eri informacione buke

Strana: 46,47,48,49

EKONOMIJA

GEOPOLITIČKA NEIZVESNOST, MAKROEKONOMSKI ŠOKOVI I DEZINFORMACIJE
KAO IZAZOV SAVREMENOG UPRAVLJANJA FIRMAMA

Donošenje poslovnih odluka u eri informacione buke

Donošenje poslovnih odluka u vremenu hiperprodukcije informacija postaje sve složenije. Problem nije nedostatak podataka, već njihov višak i sposobnost da se iz ogromne količine informacija izdvoje one koje su bitne. Zato se kompanijama preporučuje da strateške odluke zasnivaju na proverenim podacima, scenario analizama i sistemskom upravljanju rizicima, umesto da reaguju na dnevne vesti i kratkoročne tržišne oscilacije. Ovaj izazov je izražen u finansijskom sektoru: banke su pod pritiskom da na promene odgovaraju trenutno, dok se osiguravači suočavaju sa drugačijim rizikom - da u „informativnoj buci“ predvide spore, ali dugoročno važne promene, poput klimatskih, demografskih i regulatornih trendova

Piše: MAJA JOVANOVIĆ

PARADOKS SAVREMENOG DOBA JE DA VEĆA dostupnost informacija ne znači nužno i bolje odluke. Naprotiv, to može dovesti do kognitivnog

preopterećenja, usporavanja procesa odlučivanja, ali i do pogrešnih procena zbog selektivnog tumačenja ili „analitičke paralize“. Veština koja se danas ceni u poslovnom svetu pored pristupa informacijama je i njihova filtracija, kontekstualizacija i pretvaranje u akcione uvide.

U većini kompanija poslovni potezi se donose kroz složene korporativne strukture, poput upravnih i direktorskih odbora, gde je teško postići usaglašenost ili obezbediti većinu za usvajanje određenih smernica. Ako se na sve nadoveže i „gomila“ dezinformacija, proces se usložnjava. Izazov je i sve češća pojava trgovanja insajderskim informacijama, gde klasična tržišna logika ne funkcioniše. U takvim okolnostima presudno postaje ko poseduje poslovnu informaciju, a ne njen kvalitet ili originalni izvor.

Prema istraživanju kompanije McKinsey & Company, čak 72 odsto anketiranih viših rukovodilaca smatra da su loše strateške odluke u njihovim organizacijama podjednako česte kao i dobre odluke ili ih čak nadmašuju po učestalosti. U svom izveštaju „Global Survey:

Decision making in the age of urgency“, kompanija ukazuje da se organizacije suočavaju sa time da je proces odlučivanja opterećen informacionom bukom i složnošću samog poslovnog okruženja. Istraživanje je sprovedeno kod 1.200 rukovodilaca i pokazuje da svega 20 odsto ispitanika smatra da organizacije donose odluke visokog kvaliteta. Istovremeno, više od polovine menadžera navodi da više od 30 odsto svog radnog vremena provodi u procesu donošenja odluka. Zabrinjava i podatak da preko četvrtine rukovodilaca troši više od polovine radnog vremena na odlučivanje, što ukazuje na visok stepen organizacione „zagušenosti“.

Preobilje izveštaja o održivosti

Profesorka na Ekonomskom fakultetu u Nišu, Ksenija Denčić-Mihajlov, ističe da u uslovima neizvesnosti, tržišta funkcionišu pod pritiskom informacionog opterećenja i da to otežava tržišnim učesnicima da razlikuju stvarne ekonomske signale od kratkoročnih šokova. Ranije su imali vremena da „pregrade“ informaciju dok se danas reakcija dešava istovremeno dok se ona prima, a pre nego što se njena pouzdanost ili kontekst potvrde.

„Problem nije samo u količini kao i činjenici da se plasiraju da informišu

Ksenija Denčić-Mihajlov, profesorka na Ekonomskom fakultetu u Nišu

ili ubede, već u tome da je cilj da izazovu konfuziju i zbune javnost. Izazov je u brzini širenja, asimetriji u dostupnosti i interpretaciji. Danas, politička izjava ili objava na društvenim mrežama mogu za nekoliko minuta izazvati tržišne reakcije koje su nekada važile za objavljivanje glavnih makroekonomskih pokazatelja, pripremanih nakon višemesečnih analiza“, naglašava Denčić-Mihajlov.

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Maja Jovanov

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 2005

Naslov: Donošenje poslovnih odluka u eri informacione buke

Strana: 46,47,48,49

Ona dodaje da je važno napomenuti da ovaj problem nije podjednako izražen u svim segmentima finansijskog sektora. Banke i investicioni fondovi su, zbog

kratkoročne tržišne osetljivosti, u većoj meri izloženi tom fenomenu, od sektora osiguranja. Kod njih je nužna brža reakcija u realnom vremenu, dok osigura-

nje funkcioniše na dužem vremenskom horizontu.

„Regulatorni okvir, kao recimo Solventnost II, dodatno disciplinuje proces procene rizika kroz strukturirane, kapitalno-osetljive modele, čime se deo tržišne buke institucionalno filtrira, naglašava ona i dodaje da je bankama i investicionim fondovima – ESG značajno pitanje reputacije i investicione strategije, dok je osiguravačima klimatski rizik direktno aktuarski i operativni rizik, jer utiče na samu cenu osiguranja i visinu štete.

Ona dodaje i da najveći rizik za osiguravače nije reagovanje na svaku pojedinačnu vest, već suprotno: da se zbog opšte zasićenosti informacijama previde spori, strukturni signali, poput promene klimatskih obrazaca, demografskih trendova ili dugoročnih regulatornih

Potrebno izveštavanje koje integriše finansijske i nefinansijske podatke

Istraživanje objavljeno u maju ove godine u časopisu „Journal of Risk and Financial Management“, pod nazivom „Information Overload in Financial Reporting and Behavioral Decision-Making: Institutional Investors’ Perspectives“, pokazuje da investitorima nije problem nedostatak podataka, već način na koji su strukturirani i predstavljeni u finansijskim izveštajima koji su obično preobimni i otežavaju izdvajanje informacija koje su glavne za procenu rizika i prinosa. Kao rešenje predlaže se integrisano izveštavanje koje povezuje finansijske i nefinansijske podatke, uz jasnije definisane pokazatelje kao i samo prilagođavanje izveštaja potrebama korisnika. Tako bi, na primer, bolje izdvajanje najvažnijih informacija u prospektima za inicijalnu javnu ponudu (IPO), kao i sažeti pokazatelji korporativnog upravljanja, mogli da doprinesu boljem poslovnom odlučivanju.

JUL/AVGUST 2026. | 47

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Maja Jovanov

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 2005

Naslov: Donošenje poslovnih odluka u eri informacione buke

Strana: 46,47,48,49

GEOPOLITIČKA NEIZVESNOST, MAKROEKONOMSKI ŠOKOVI I DEZINFORMACIJE
KAO IZAZOV SAVREMENOG UPRAVLJANJA FIRMAMA

Automatizacija i AI: brže odluke, ali ne i zamena za ljudski sud

Automatizacija i alati AI ubrzavaju prikupljanje i analizu podataka, ali i dalje ne mogu u potpunosti da zamene ljudsko iskustvo, poslovnu intuiciju i razumevanje šireg konteksta. Prema istraživanju „McKinsey Global Survey on AI 2025“, samo 21 odsto organizacija koje koriste generativnu AI sproveo je temeljnu transformaciju dela poslovnih procesa, dok je 47 odsto prijavilo najmanje jednu negativnu posledicu, najčešće povezanu sa netačnim rezultatima, nepouzdanostim vezane za samu sajber bezbednost, zaštitu privatnosti i intelektualne svojine. Zaključak istraživanja je da konkurentska prednost proizilazi ne u samoj primeni AI, već u sposobnosti kompanija da prilagode procese, modele upravljanja i način donošenja odluka toj visokoj tehnologiji.

promena, koji imaju mnogo veći uticaj na solventnost i poslovni model nego dnevne tržišne fluktuacije“, ističe Denčić-Mihajlov.

Prema njenim rečima, sve ovo o čemu govori, ne znači da tržište „ne ume“ da razlikuje signal od šuma, nego da je vremenski prozor za uočavanje razlike drastično sužen, a pritisak na brzu reakciju često nadjača racionalnu analizu. U kratkom roku tržišta često reaguju impulsivno što može izazvati značajne oscilacije.

„Međutim, dugoročno, tržišni učesnici ipak vrednuju fundamentalne ekonomske pokazatelje, poput produktivnosti, profitabilnosti i makroekonomskih trendova, a izazov leži u sposobnosti da se u velikoj količini podataka prepoznaju signali koji imaju trajni ekonomski značaj“, podvlači naša sagovornica.

Ističe i da je na nedavno održanoj Eastern-European Risk and Insurance Association - EERIA Summer School, održanoj krajem juna ove godine u Ohridu održala predavanje na temu „Integrisanje održivosti u strategiju i praksu izveštavanja u sektoru osiguranja“.

„Jedna od mojih poruka bila je da,

sektor osiguranja, zbog izloženosti i klimatskim i finansijskim rizicima i specifičnog dugoročnog horizonta, mora razviti interni analitički okvir koji omogućava donosiocima odluka da razlikuju strukturne, dugoročne signale od kratkoročnih tržišnih fluktuacija i da izveštavanje o održivosti ne tretira kao formalnu obavezu, već kao alat za bolje strateško odlučivanje u uslovima neizvesnosti“, ističe ona.

Denčić-Mihajlov dodaje i da preobilje informacija otežava odlučivanje na dva različita nivoa koja je bitno razlikovati.

„Jedan su država i makroekonomski akteri gde je prisutan problem kredibiliteta i pristrasnosti potvrđivanja. Postoji veliki broj izvora informacija: zvanični, medijski, analitički, neformalni, tako da donosioci odluka često biraju izvore koji potvrđuju već formiranu poziciju, umesto da integrišu protivrečne signale u koherentnu sliku. Ovo doprinosi politizaciji ekonomskih pitanja i otežava donošenje pravovremenih, na podacima, zasnovanih odluka“, kaže ona.

Sa druge strane su same kompanije koje su preplavljene interno i eksterno generisanim podacima kao što su tr-

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Bez naslova

Autori: Maja Jovanov

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 2005

Naslov: Donošenje poslovnih odluka u eri informacione buke

Strana: 46,47,48,49

žišni izveštaji, regulatorni signali, ESG metrike, geopolitički komentari, bez jasne hijerarhije relevantnosti. To dovođa do paralize ili do prebrzog odlučivanja kao reakcije na poslednju vest, umesto na temeljnu analizu. „Posmatrano iz ugla moje ekspertize, posebno je izražen problem iz domena održivosti, gde se evropske kompanije suočavaju sa hiperprodukcijom ESG izveštaja, rejtinga i regulatornih zahteva čiji signali često nisu međusobno usklađeni, što stvara prostor za pogrešnu procenu rizika održivosti“, podvlači Denčić-Mihajlov.

Razdvojiti brzinu reagovanja od brzine odlučivanja

Prema njenim rečima, važno je na pravi način ukrštati makroekonomske i finansijske pokazatelje, sektorske trendove, izmene u regulativi i interne podatke kompanije, ali i razlikovati kratkoročne oscilacije od dugoročnih strukturnih promena. Posebnu pažnju treba posvetiti kvalitetu izvora informacija i njihovoj međusobnoj potvrdi, jer brzina ne sme biti važnija od pouzdanosti.

„Glavni savet je razdvojiti brzinu reagovanja od brzine odlučivanja. Ne traži svaka informacija trenutnu reakciju, a sposobnost da se to proceni je važna me-

Efekat sidrenja

Na kvalitet poslovnih odluka ne utiču samo dostupne informacije i analitički alati, već i način na koji ljudi obrađuju informacije. Jedna od najčešćih kognitivnih pristrasnosti je tzv. „efekat sidrenja“ – sklonost da se prvoj informaciji pridaje preveliki značaj, te da se kasnije procene nesvesno prilagođavaju tom početnom „sidru“, čak i kada ono nije dovoljno relevantno. Kako bi smanjile uticaj ovakvih pristrasnosti, kompanije sve češće uvode strukturisane procedure odlučivanja, poput kontrolnih lista, imenovanja „davljevog advokata“ ili formiranja timova sa suprotstavljenim stavovima, koje podstiču kritičko preispitivanje pretpostavki i objektivnije odlučivanje.

„Ko u budućnosti, bude umeo uspešnije da poveže različite izvore podataka, razume njihov kontekst i prepozna koje informacije predstavljaju stvarnu promenu, a koje su samo prolazni tržišni šum imaće konkurentsku prednost i biće među onima koji oblikuju tržište“

nađerska kompetencija. Rukovodstvo bi trebalo da donosi odluke na bazi sistematične analize više izvora podataka i definisanih strateških ciljeva. U uslovima obilja informacija, konkurentska prednost više nije u tome ko ima više podataka, već ko je sposoban da prepozna koji su zaista relevantni“, ističe profesorka.

Preporuka je da se umesto oslanjanja na prognozu jednog ishoda, pažnja usmeri na primenu scenarija analiza, stres testova i integrisanog upravljanja rizicima (ERM), uz donošenje odluka zasnovanih na proceni verovatnoće i potencijalnog uticaja različitih rizika. Takvi analitički okviri omogućiće menadžmentu da proceni kako će buduću dogadaju uticati na poslovanje i da na vreme odgovore na različite poslovne izazove.

(Ne)uspešan primer poslovnog odlučivanja

Geopolitička nestabilnost oko Ormuskog moreuza pokazala je koliko tržišne procene zasnovane na očekivanjima mogu biti pogrešne. To je pokazao i nedavni primer iz prakse: u martu ove godine izjave predsednika SAD Donalda Trampa o mogućem brzom okončanju sukoba uticale su na tržište, iako nisu bile u potpunosti usklađene sa ekonomskim pokazateljima i stanjem na terenu. Naime, nakon njegove objave na mreži Truth Social da su SAD i Iran postigli napredak ka okončanju neprijateljstva, indeks S&P 500 porastao je za oko četiri odstoa u svega deset minuta, čime je tržišna vrednost kompanija iz indeksa povećana za približno 1,7 do dva biliona dolara. Istovremeno, cena sirove nafte Brent pala je sa 109 na

92 dolara. Međutim, ubrzo nakon toga iransko Ministarstvo spoljnih poslova demantovalo je navode o pregovorima, ocenjujući ih kao netačne. Tržište je reagovalo naglim povlačenjem prethodnih dobitaka, što je za manje od sat vremena dovelo do preokreta vrednog oko tri biliona dolara.

Ovaj primer dobro je ilustrovao kako poslovna odluka ne sme biti zasnovana na jednoj informaciji, čak ni kada dolazi od visokog političkog autoriteta.

Neki od prvih koraka morali su biti provera pouzdanosti izvora i analiza tržišne reakcije kroz kretanje cena nafte, terminskih ugovora i promene volatilnosti. Ukoliko tržišni pokazatelji ne potvrđuju objavljenu informaciju, postoji mogućnost da je ona već uračunata u cene ili da nema stvarni ekonomski značaj.

Zatim je uputno bilo analizirati podatke o ponudi i potražnji, izveštaje energetskih kompanija, procene američke Uprave za energetske informacije (EIA), OPEC-a i Međunarodne agencije za energetiku (IEA), kao i neke fizičke pokazatelje poput kretanja tankera i stvarnih tokova nafte. Kvalitetna odluka bi nastala tek povezivanjem različitih izvora: tržišnih signala, ekonomskih podataka i dugoročnih trendova. Kada postoje neslaganja među svim (ne)tržišnim indikatorima racionalniji pristup je sačekati dodatnu potvrdu ili upravljati rizikom, umesto reagovati impulsivno.

Energetski sektor i tržište nafte samo su jedna od oblasti gde autoritet izvora informacije više nije dovoljan za kvalitetno odlučivanje. Za kompanije u oblasti zelene tranzicije, proizvođače čipova ili tehnologije koja je zasnovana na njima, za proizvođače baterija i električnih vozila, situacija je slična i zahteva povezivanje političkih dogadaja sa stvarnim tržišnim pokazateljima – cenama, ponudom, tražnjom i fizičkim tokovima robe i energije.

Stoga, ko u budućnosti, bude umeo uspešnije da poveže različite izvore podataka, razume njihov kontekst i prepozna koje informacije predstavljaju stvarnu promenu, a koje su samo prolazni tržišni šum imaće konkurentsku prednost i biće među onima koji oblikuju tržište, umesto da se naknadno prilagođavaju promenama.

JUL/AVGUST 2026. | 49

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet osiguranja

Rubrika: Bez naslova

Autori: Danijela Nišavić

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 345

Naslov: Kad ti piše Rose da odgovoriš i EIB u

Strana: 35

■ REČ

Kad ti piše Rose da odgovoriš i EIB-u

Samo u jednom danu dobila sam dve poruke. Prva da me izvesni Harry Turdy sa mejl adrese manuellea067@gmail.com obaveštava da sam dobitnik džek pota u vrednosti od 2,7 million dolara i da je samo potrebno da otvorim link <https://lmy.de> i da popunim podatke i moj dobitak je tu. Samo što nije.

U međuvremenu mi je stigao i mejl od Rose James, čiji je mejl rosajamesoffice02@gmail.com oslovljen sa „Pažnja“ sledeće sadržine: „Želimo da Vas obavestimo da je Međunarodni monetarni fond odlučio da Vam nadoknadi štetu. Prebacimo je na Vaš bankovni račun putem bankovnog transfera. Sva sredstva će biti uplaćena na Vaš bankovni račun danas. Molimo Vas da kontaktirate sekretara sedišta Evropske investicione banke sa podacima o vašem računu kako biste bili sigurni da ćete danas primiti svoja sredstva.“ Na ćirilici, da sve bude uverljivije.

Nisam kontaktirala ni Harija, ni Rose, niti me je interesovao dobijeni džek pot, a kamoli to što je Međunarodni monetarni fond odlučio da mi nadoknadi štetu, a koju će mi uplatiti na bankovni račun odmah. Niti sam pozvala sekretara Evropske investicione banke da bih ga obavestila o podacima. Niti se kockam, a ni lakoverna i lakoma nisam. I imala sam sreću da mi se obrate krajnje sumnjive osobe sa krajnje sumnjivim namerama.

Ali nisu svi iste sreće. Novo istraživanje kompanije Kaspersky otkriva razmere prevara putem poruka koje pogađaju domaćinstva u Srbiji i širom sveta i neprimetno prerastaju u makroekonomsku pretnju. Dok građani Srbije u proseku gube 425 evra po prevari putem poruka, na globalnom nivou vrednost ovih prevara prelazi 173 milijarde evra.

Za više od jedne desetine žrtava (13,3%) u Srbiji, situacija je još ozbiljnija, jer njihovi gubici premašuju iznos od 1.175 evra. Da stvarnost bude još ozbiljnija, realno je pretpostaviti da realni obim i razmere ekonomske štete izazvane prevarama putem poruka ostaju uglavnom skriveni od zvaničnih statistika jer samo petina žrtava iz Srbije prijavi prevaru policiji (20,40%) ili svojoj banci (24,40%). To navodi na zaključak da mnogi gubici nisu evidentirani u zvaničnim statistikama kriminala ili ekonomskim pokazateljima.

Rezultati istraživanja Kaspersky ukazuju da u Srbiji najčešći oblici prevara putem poruka uključuju investicione prevare (41,20%), lažne dostave (39,20%) i lažno predstavljanje u ime poznatih brendova (33,20%).

O digitalnim prevarama mora mnogo više da se piše, ali i informiše. Osim zaštite uređaja u realnom vremenu važno je, savetuju iz Kaspersky, investirati u napredne bezbednosne alate, unaprediti upravljanje lozinkama...

I ne odgovarajte Rosama i Hariju.

Danijela Nišavić

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika bez naslova

Autori: Danijela Nišavić

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Napomena:

Površina: 337

Naslov: Kad ti piše Rose da odgovoriš i EIB u

Strana: 3

■ UVODNIK

Kad ti piše Rose da odgovoriš i EIB-u

Samo u jednom danu dobila sam dve poruke. Prva da me izvesni Harry Turdy sa mejl adrese manuellea067@gmail.com obaveštava da sam dobitnik džek pota u vrednosti od 2,7 million dolara i da je samo potrebno da otvorim link <https://lmy.de> i da popunim podatke i moj dobitak je tu. Samo što nije.

U međuvremenu mi je stigao i mejl od Rose James, čiji je mejl rosajamesoffice02@gmail.com oslovljen sa „Pažnja“ sledeće sadržine: „Želimo da Vas obavestimo da je Međunarodni monetarni fond odlučio da Vam nadoknadi štetu. Prebacimo je na Vaš bankovni račun putem bankovnog transfera. Sva sredstva će biti uplaćena na Vaš bankovni račun danas. Molimo Vas da kontaktirate sekretara sedišta Evropske investicione banke sa podacima o vašem računu kako biste bili sigurni da ćete danas primiti svoja sredstva.“ Na ćirilici, da sve bude uverljivije.

Nisam kontaktirala ni Harija, ni Rose, niti me je interesovao dobijeni džek pot, a kamoli to što je Međunarodni monetarni fond odlučio da mi nadoknadi štetu, a koju će mi uplatiti na bankovni račun odmah. Niti sam pozvala sekretara Evropske investicione banke da bih ga obavestila o podacima. Niti se kockam, a ni lakoverna i lakoma nisam. I imala sam sreću da mi se obrate krajnje sumnjive osobe sa krajnje sumnjivim namerama.

Ali nisu svi iste sreće. Novo istraživanje kompanije Kaspersky otkriva razmere prevara putem poruka koje pogađaju domaćinstva u Srbiji i širom sveta i neprimetno prerastaju u makroekonomsku pretnju. Dok građani Srbije u proseku gube 425 evra po prevari putem poruka, na globalnom nivou vrednost ovih prevara prelazi 173 milijarde evra.

Za više od jedne desetine žrtava (13,3%) u Srbiji, situacija je još ozbiljnija, jer njihovi gubici premašuju iznos od 1.175 evra. Da stvarnost bude još ozbiljnija, realno je pretpostaviti da realni obim i razmere ekonomske štete izazvane prevarama putem poruka ostaju uglavnom skriveni od zvaničnih statistika jer samo petina žrtava iz Srbije prijavi prevaru policiji (20,40%) ili svojoj banci (24,40%). To navodi na zaključak da mnogi gubici nisu evidentirani u zvaničnim statistikama kriminala ili ekonomskim pokazateljima.

Rezultati istraživanja Kaspersky ukazuju da u Srbiji najčešći oblici prevara putem poruka uključuju investicione prevare (41,20%), lažne dostave (39,20%) i lažno predstavljanje u ime poznatih brendova (33,20%).

O digitalnim prevarama mora mnogo više da se piše, ali i informiše. Osim zaštite uređaja u realnom vremenu važno je, savetuju iz Kaspersky, investirati u napredne bezbednosne alate, unaprediti upravljanje lozinkama...

I ne odgovarajte Rosama i Hariju.

Danijela Nišavić

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Napomena:

Površina: 2037

Naslov: Stabilnost bankarskog sektora

Strana:

**AUTORSKI TEKST
JORGOVANKE
TABAKOVIĆ,
GUVERNERA NBS**

**Stabilnost
bankarskog
sektora**

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Napomena:

Površina: 2037

Naslov: Stabilnost bankarskog sektora

Strana:

U FOKUSU

AUTORSKI TEKST JORGOVANKE TABAKOVIĆ, GUVERNERA NARODNE BANKE SRBIJE ZA „SVET BANKARSTVA I INVESTICIJA“

Postigli smo i sačuvali stabilnost bankarskog sektora

Jedna od najnovijih makroprudencijalnih mera NBS jeste uvođenje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala od 0,5% rizične aktive za banke, koji će se primenjivati od decembra 2026. godine

KADA GOVORIMO O BANKARSKOM SEKTORU U Srbiji, stabilnost je u najširem smislu te reči jeste rezultat na koji smo naročito ponosni i re-

zultat koji je presudan, iako su dobre ocene u ovoj oblasti, kao i stabilnost, počele da se podrazumevaju – kao lepo vreme ili umereno-kontinentalna klima – nešto što postoji samo po sebi ili se održava samo od sebe. Ništa se samo ne održava, već su ljudi ti koji definišu politike i donose odluke koje obezbeđuju stabilne i povoljne uslove za poslovanje i čiji posao se nikada ne završava jer samo stalnost i istrajavanje u radu donose uspeh i razvoj.

Tokom proteklih 14 godina, bankarski sektor u Republici Srbiji prošao je kroz značajne strukturne promene. Danas je sektor stabilan, pokazuje zdrave finansijske rezultate, ima dovoljno kapitala da pokrije rizike koje preuzima i odgovori potrebama finansiranja naše privrede i građana, iako ove činjenice, koje redovno u svojim izveštajima konstatuju i međunarodne institucije i rejting agencije već odavno nisu vest.

DA SE NIŠTA NE PODRAZUMEVA i ne dolazi samo po sebi, podseća nas i stanje u kome se nalazio bankarski sektor 2012. godine i koje je jasno ukazivalo na probleme koji su pretili da ugroze njegovu stabilnost, ali i stabilnost celokupne ekonomije. Usled problema u poslovanju izazvanih neodgovarajućim upravljanjem i nadzorom pre 2012. godine bili smo primnjeni da u periodu od kraja 2012. do

kraja 2014. godine zatvorimo četiri banke. Visoko učešće problematičnih kredita (preko 20%) negativno je uticalo na profitabilnost banaka i opterećivalo je njihov kapital. Neadekvatna pokrivenost problematičnih kredita rezervisanjima, kao i precenjena vrednost sredstava obezbeđenja, dovodile su do potcenjivanja potencijalnih gubitaka i iskazivanja nerealnih finansijskih rezultata.

Imajući u vidu značaj bankarskog sektora za funkcionisanje celokupnog finansijskog sistema zemlje, a da bismo u budućnosti predupredili ili izbegli situacije koje bi mogle dovesti do teškoća u funkcionisanju finansijskog sistema, ali i do trošenja javnih sredstava i slabljenja poverenja građana i privrede u bankarski sektor, bilo je neophodno preduzeti temeljne reforme regulative u cilju jačanja supervizorske funkcije.

Jedan od ključnih koraka na tom putu bilo je donošenje Strategije za rešavanje problematičnih kredita koju su u avgustu 2015. godine zajednički usvojili Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije, u saradnji i koordinaciji sa ostalim državnim institucijama od značaja za rešavanje ovog pitanja. Usvajanjem i primenom Strategije stvoreni su preduslovi za sistemsko pristupanje problemu problematičnih kredita.

“Tokom cele 2026. godine udeo problematičnih kredita kreće se oko istorijski najnižeg nivoa i iznosi svega 2,09%”

Mi smo se opredelili za tržišni model rešavanja problematičnih kredita, što podrazumeva aktivnu ulogu banaka, dok je uloga regulative da ih podstakne i usmeri da jačaju sopstvene kapacitete za upravljanje ovim kreditima. Na ovaj način smo stvorili pretpostavke za „čišćenje“ bilansa banaka kako bi se oslobodili resursi za nastavak rasta kreditne, pa samim tim i privredne aktivnosti.

S PONOSOM MOGU DA ISTAKNEM da se tokom cele 2026. godine udeo problematičnih kredita kreće oko istorijski najnižeg nivoa i iznosi svega 2,09% u maju 2026. godine, što znači da smo od donošenja Strategije uspeali da taj udeo snizimo za preko 20 procentnih poena. Istovremeno je iznos problematičnih kredita u bankarskom sistemu smanjen za blizu 80% (sa 427,3 milijardi dinara na 95,8 milijardi dinara).

Međutim, znajući da smanjenje udela problematičnih kredita nije došlo preko noći i koliko napora su uložile i državne institucije i banke da bi se ovaj problem rešio, u obavezi smo da postignute rezultate očuvamo. NBS je uspostavila sistem redovnog izveštavanja banaka o stanju i strukturi problematičnih kredita, čime su stvoreni uslovi za njihovo efikasnije praćenje. **kontinuirano** pratimo i analiziramo dobijene podatke kako bismo u slučaju potrebe proaktivno i pravovremeno preduzeli aktivnosti na sprečavanju nastanka i rasta problematičnih kredita. Od banaka očekujemo doslednu primenu procedura za upravljanje rizicima pri odobravanju i praćenju plasmana, kao i primenu najboljih standarda pri-

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Napomena:

Površina: 2037

Naslov: Stabilnost bankarskog sektora

Strana:

likom vrednovanja kredita i sredstava obezbeđenja.

Odgovornost smo pokazali kroz sve izazove – tokom takozvane „grčke krize“ iz 2015. godine, tokom pandemije virusa korona, energetske krize i izbijanja konflikta u Ukrajini čuvajući stabilnost bankarskog sektora i poverenje javnosti. Iskustvo nas uči da problemi u bankarskom sektoru ne nastaju preko noći i ne nestaju sami od sebe, zato smo u svim situacijama reagovali preventivno ne čekajući probleme. Tako smo prilikom rešavanja pitanja Sberbanke u uslovima eskalacije krize u Ukrajini 2022. godine, brзом i efikasnom reakcijom i bez trošenja javnih sredstava obezbedili kontinui-

„Verujem da će razvoj bankarskog sektora u narednom periodu sve više biti obeležen i digitalizacijom i primenom veštačke inteligencije“

itet poslovanja banke.

SPREMNOST DA SE UHVATIMO U KOŠTAC sa svim problemima i odlučnost u preduzimanju potrebnih mera i aktivnosti postepeno je potpuno vratila poverenje građana, privrede i investitora u bankarski sistem. O tom poverenju najbolje svedoči činjenica da je od kraja 2012. go-

dine dinarska štednja, koja beleži rekordne nivoe od preko 235 milijardi dinara, povećana više od 13 puta, dok je devizna štednja više nego udvostručena i danas iznosi skoro 17 milijardi evra. Kontinuirani rast aktive bankarskog sektora (sa 2.880 mlrd RSD u decembru 2012. na 7.258 mlrd RSD u maju 2026. godine), praćen stabilnim rastom kredita privredi i stanovništvu (sa 1.880 mlrd RSD u decembru 2012. na 4.485 mlrd RSD u maju 2026. godine), potvrđuje da bankarski sektor uspešno ispunjava svoju osnovnu ulogu – podršku održivom privrednom rastu.

Međutim, sa jačanjem geopolitičkih tenzija u postpandemijskom perio-

JUL/AVGUST 2026. | 21

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Napomena:

Površina: 2037

Naslov: Stabilnost bankarskog sektora

Strana:

U FOKUSU

AUTORSKI TEKST JORGOVANKA TABAKOVIĆ, GUVERNER NARODNE BANKE SRBIJE ZA „SVET BANKARSTVA I INVESTICIJA“

du koje, nažalost, i dalje traju, zastoja u snabdevanju ključnim energentima, neizvesnosti u pogledu kretanja cena tih energenata, a time i drugih proizvoda i usluga, neminovno je došlo i do reakcije međunarodnih finansijskih tržišta u vidu veće volatilnosti referentnih kamatnih stopa na osnovu kojih se formiraju kamatne stope na kredite. Imajući u vidu da nije moguće u potpunosti izbeći negativne efekte iz međunarodnog okruženja, na sistemski način regulisali smo i pitanje kamatnih stopa na kredite građanima, ublažili neizvesnost u pogledu kretanja kamatnih stopa i ujedno zaštitili korisnike finansijskih usluga.

Kako bismo sprečili da nagli porast kamatnih stopa na kredite povećava opterećenje mesečnih prihoda dužnika u meri koja bi mogla ugroziti redovnu otplatu ovih kredita i dovesti do rasta problematičnih kredita, najpre smo u septembru 2023. godine uveli privremeno ograničenje visine kamatne stope na stambene kredite. Zatim smo u decembru 2024. godine doneli Odluku o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnikom – fizičkim licem kako bismo premostili jaz do donošenja novog zakonskog rešenja i konačno sistematski i sveobuhvatno rešili i regulisali ovo pitanje usvajanjem Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga u martu 2025. godine (Zakon).

ŽELELA BIH DA ISTAKNEM da je novi Zakon pružio sigurnost klijentima banaka, a podaci pokazuju da su ciljevi postavljani Zakonom ispunjeni:

1) Banke smo sprečili da naplaćuju previsoke kamatne stope korisnicima finansijskih usluga;

2) U situacijama iznenadnih spoljnih šokova koji mogu dovesti do naglog rasta referentnih kamatnih stopa, postignuto je da se taj rast ne odrazi automatski na rast kamatnih stopa na kredite stanovništvu. Na taj način se usporava rast postojećih rata kredita i dužnicima se omogućava više vremena da se prilagode tržišnim promenama, a novi krediti postaju pristupačniji;

3) Dupliran je udeo stambenih kredita ugovorenih sa fiksnom kamatnom stopom.

Posebno u uslovima ciklusa pooštavanja monetarne politike i rasta refe-

rentnih kamatnih stopa ECB-a, navedeno zakonsko rešenje predstavlja efikasan mehanizam za ublažavanje negativnih efekata rasta kamatnih stopa na korisnike stambenih kredita, sprečavanje pogoršanja kreditnog portfolija banaka i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema.

Kao rezultat, prosečna nominalna kamatna stopa na nove stambene kredite je smanjena sa 6,5% u septembru 2023. na 4,5% u maju 2026, a prosečna kamatna stopa na nove gotovinske kredite sa 10,2% u decembru 2024. godine na 8,4% u maju 2026. godine. Takođe, prosečna kamatna stopa na prekoračenja po tekućim računima je smanjena sa 27,9% u decembru 2024. godine na 17% u maju 2026. godine, dok je kamatna stopa na kreditne kartice smanjena sa 22,3% (decembar 2024. godine) na 14,5% (maj 2026. godine).

Svesni značaja koji rešavanje stambenog pitanja ima za kvalitet života naših građana, a naročito mladih kojima često visina minimalnog obaveznog učešća predstavlja teško premostivu prepreku, odlučili smo se da izmenama propisa iz naše nadležnosti omogućimo snižavanje obaveznog minimalnog učešća klijenta na svega 1% za kredite koji se odobravaju u okviru ovog programa.

Želela bih da podsetim da naša podrška nije bila ograničena samo na stambeno kreditiranje. U avgustu 2025. godine smo svim bankama koje su u po-

nudi imale gotovinske i potrošačke dinarske kredite, kao i stambene kredite stanovništvu izneli supervizorska očekivanja da povećaju dostupnost finansiranja građanima i penzionerima sa nešto nižim primanjima i da u svoje ponude uvrste posebnu ponudu ovih kredita. Ona podrazumeva za do 3 procentna poena nižu kamatnu stopu na dinarske gotovinske, potrošačke i kredite za refinansiranje, a do 0,5 procentnih poena nižu kamatnu stopu na stambene kredite za kupovinu prve stambene nepokretnosti. Na ovaj način bankarski krediti postaju dostupniji širem krugu građana i jača poverenje u bankarski sektor. Od početka primene supervizorskih očekivanja zaključno sa krajem maja 2026. godine, banke su odobrile skoro 400 hiljada kredita u ukupnom iznosu od preko 320 milijardi dinara. Takođe, najveći deo kredita pod povoljnijim uslovima se odnosi na kredite za refinansiranje postojećih gotovinskih i potrošačkih kredita koji ne utiču na porast zaduživanja građana, već olakšavaju otplatu kredita.

Da su mere i aktivnosti NBS kojima smo omogućili povoljnije uslove finansiranja stanovništva i privrede bile adekvatno odmerene, pokazuje podatak da je kvalitet kreditnog portfolija bankarskog sektora očuvan – učešće problematičnih kredita u ukupnim kreditima se i dalje kreće oko istorijski najniže vred-

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: redakcija

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Naslov: Stabilnost bankarskog sektora

Napomena:

Površina: 2037

Strana:

nosti, dok je u delu stambenih kredita to učešće na najnižem nivou do sada, ispod 1%.

Kao rezultat sveobuhvatnih regulatornih i supervizorskih mera NBS, uz odgovorno poslovanje banaka i kontinuirano jačanje otpornosti finansijskog sistema, bankarski sektor Republike Srbije danas odlikuju visoka kapitalizovanost i izražena likvidnost. Na kraju prvog tromesečja 2026. godine je pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou bankarskog sektora iznosio 19,5%, što je znatno iznad propisanog regulatornog minimuma za banke koji u Srbiji (kao i u EU) iznosi 8%. Istovremeno, likvidnost bankarskog sektora ostaje na visokom nivou. Pokrivenost potencijalnih neto odliva u narednih mesec dana zaštitnim slojem likvidne aktive, kao i pokrivenost plasmana zahtevanim stabilnim izvorima finansiranja kreću se na nivoima od preko 160% (znatno iznad propisanih minimalnih 100%). Ovi pokazatelji potvrđuju da je bankarski sektor Srbije visoko likvidan, kako sa aspekta strukture aktive, tako i sa stanovišta ročne usklađenosti imovine i obaveza.

Kada sagledam celokupan period koji je iza nas, može se reći da je NBS uspostavila moderan i fleksibilan regulatorni okvir za poslovanje banaka. Nije suvišno podсетiti da je Republiku Srbiju još 2019. godine Evropska komisija uključila na listu država čiji se supervizorski i regulatorni zahtevi za banke smatraju ekvivalentnim zahtevima u EU, čime je postala prva zemlja u regionu van Unije koja je uvrštena na ovu listu.

ŽELELA BIH DA NAGLASIM da, bez obzira na postignute rezultate, kontinuirano unapređujemo regulatorni okvir za poslovanje banaka u cilju očuvanja konkurentnog poslovnog ambijenta za sve tržišne učesnike uz uvažavanje specifičnosti lokalnog tržišta, ali i usled potrebe da uvek na raspolaganju imamo širok spektar mikropрудencijalnih i makropрудencijalnih mera koje nam omogućavaju proaktivno delovanje u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema. Upravo, jedna od najnovijih makropрудencijalnih mera NBS jeste uvođenje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala od 0,5% rizične aktive za banke, koji će se primenjivati od decembra 2026. godine. Cilj ove mere jeste da banke u perio-

“ Gradimo i čuvamo najvredniji kapital svakog bankarskog sistema – poverenje građana i privrede, koje je najbolja potvrda uspešnosti svih mera koje preduzimamo ”

dima intenzivnog kreditnog rasta formiraju dodatne kapitalne rezerve, kako bi bile otpornije na eventualne rizike i mogle da nastave da podržavaju privredu i građane i u manje povoljnim ekonomskim uslovima.

Dodatno, svesni preuzetih obaveza u skladu s Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) u Republici Srbiji, u proteklih nekoliko meseci smo izradili više nacrt propisa u domenu finansijskih usluga. Posebno bi trebalo pomenuti Nacrt zakona o kreditnim institucijama koji, kada bude usvojen i primenjen, osim usklađivanja s pravilima EU i u tom smislu važnog koraka u ispunjavanju obaveza Republike Srbije, donosi i bitne reforme domaćeg zakonodavstva, unapređujući kako samo poslovanje banaka, tako i superviziju.

Nacrtom zakona o kreditnim institucijama se uvodi pojam kreditne institucije, preciznije uređuju poslovi koje ona može obavljati i pojednostavljuje postupak osnivanja banke/kreditne institucije kroz uvođenje jednofaznog sistema izdavanja dozvole za rad. Predviđa se i uvođenje finansijskog holdinga i mešovitog finansijskog holdinga kao novih subjekata nadzora Narodne banke Srbije, uz dodatno jačanje korporativnog upravljanja, kontrolne funkcije NBS i okvira za restrukturiranje. U celini govoreći, Nacrt unapređuje, upotpunjuje i dovršava gotovo sve segmente poslovanja i restrukturiranja banaka, dok se istovremeno proširuju ovlašćenja NBS na delovanje prema licima koja se neovlašćeno bave bankarskim poslovima, čime se povećava stepen zaštite korisnika finansijskih usluga, ali i dodatno štite bankarski poslovi.

Još jedan pokazatelj dalje modernizacije finansijskog sistema jeste postizanje operativnosti bankarskog sektora Srbije za izvršavanje plaćanja i naplata sa

inostranstvom putem platne šeme SEPA Credit Transfer od maja ove godine, čime se naša zemlja u potpunosti integriše u Jedinstveno tržište za plaćanje u evrima (SEPA). Bitno je da gotovo sve banke u RS (18 od ukupno 19) već obavljaju plaćanja putem SEPA platnih šema. U prvom mesecu sprovođenja transakcija, približno 40% svih relevantnih prekograničnih transakcija u evrima realizovano je putem SEPA kanala.

Verujem da će razvoj bankarskog sektora u narednom periodu sve više biti obeležen i digitalizacijom i primenom veštačke inteligencije. Ove tehnologije donose značajne koristi u pogledu efikasnosti i unapređenja usluga, ali istovremeno otvaraju i nove rizike, zbog čega će upravljanje tim rizicima predstavljati jedan od ključnih izazova u narednom periodu.

NA KRAJU, ZAKLJUČILA BIH da su, kada se radi o obezbeđenju stabilnosti bankarskog sektora, kontinuirani, sveobuhvatni i detaljni nadzor NBS, dnevna i otvorena komunikacija sa bankama, blagovremene i preventivne mere u cilju očuvanja stabilnosti bankarskog sektora i pružanja podrške finansiranju građana i privrede ključni za sve rezultate koje smo postigli.

U prethodnih 14 godina pokazali smo da je i u izuzetno složenim međunarodnim okolnostima moguće da bankarski sektor postane jedan od motora razvoja domaće privrede. Inovacije u pružanju finansijskih usluga, novi kanali distribucije bankarskih proizvoda, pravila za procenu i merenje rizika i posledični zahtevi za kapitalom potrebnim za njihovo pokriće vremenom su se menjali, ali se na kraju sve svodi na nekoliko ključnih pitanja – da li banka ima dovoljno likvidnih sredstava i dovoljno sopstvenog kapitala kako bi mogla da pokrije eventualne gubitke i nastavi da ispunjava obaveze i servisira potrebe građana i privrede, čak i u vremenima krize. Naša uloga jeste da redovno preispitujemo da li su odgovori na ova pitanja potvrdni i u slučaju bilo kakvih nepovoljnih trendova pravovremeno reagujemo u najboljem interesu građana i privrede. Upravo takvim pristupom gradimo i čuvamo najvredniji kapital svakog bankarskog sistema – poverenje građana i privrede, koje je ujedno i najbolja potvrda uspešnosti svih mera koje preduzimamo.

JUL/AVGUST 2026. | 23

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: Nenad Gujaničić

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 979

Naslov: I dalje više kupusa nego mesa

Strana: 24,25

ANALIZA

POSLOVANJE PRIVREDE I FINANSIJSKOG SEKTORA U 2025.

I dalje više kupusa nego mesa

Domaća privreda nastavila je da beleži umeren rast i protekle godine, ali je ostala ispod granica svojih potencijala u velikoj meri usled odsustva povoljnog poslovnog ambijenta i reformi koje bi obezbedile bolju strukturu privrede i podstakle veća domaća privatna ulaganja. S druge strane, finansijski sektor, oličen u bankama, koristi sve potencijale dominantne pozicije i prema privredi i prema državi i beleži rekordne finansijske rezultate

DOMAĆA PRIVREDNA DRUŠTVA JEDANAESTU GODINU ZAREDOM poslovala su profitabilno uz blagi rast većine relevantnih finansijskih pokazatelja.

Istina, rast prihoda bio je tek negde na nivou inflacije, ali su povećana ekonomičnost poslovanja i bolji rezultat iz finansiranja doneli solidan rast krajnjeg rezultata.

Privreda tapka, profiti se polako dižu

Privredna društva, koja obuhvataju 1,33 miliona zaposlenih, ostvarila su prošle godine poslovne prihode od 20.449,1 milijardu dinara, što je povećanje na godišnjem nivou od 2,6 odsto.

Poslovna dobit uvećana je 6,2 odsto na 1.381,6 milijardi dinara, usled nižih poslovnih rashoda, pre svega jer je nabavna vrednost prodate robe ostala na istom nivou kao i prethodne godine. Tek neznatan rast zabeležili su troškovi materijala, goriva i energije, pa je delimično neutralisan rast troškova zarada od 8,7 odsto.

Rezultat iz finansiranja, očekivano, bio je negativan, ali znatno bolji u odnosu na prethodnu godinu usled rasta finansijskih prihoda od 40,5 odsto. Ovaj rast mahom je došao od finansijskih prihoda iz odnosa sa matičnih, zavisnim i ostalim pravnim licima. Rashodi po osnovu finansiranja uvećani su skoro 15 odsto, uprkos tome što su rashodi kamata blago smanjeni na 201,2 milijarde dinara, ali su negativne kursne razlike rasle stopom od 42,4 odsto. Sve ukupno, gubitak iz finansiranja iznosio je 119,2 milijarde dinara što je bilo za četvrtinu bolje u odnosu na minus od 155,7 milijardi dinara prethodne godine.

Neto dobitak privrednih društava

Autor: NENAD GUJANIČIĆ, glavni broker brokerske kuće „Momentum”

ostvaren je jedanaestu godinu zaredom i uvećan je 10,9 odsto na 957,6 milijardi dinara. Više od tri petine privrednih društava je poslovalo pozitivno, dok su ostala privredna društva poslovala sa minusom ili su ostala bez iskazanog rezultata.

Tokom 2025. svi sektori su bili profitabilni, s tim da je petinu neto dobitka od 189,8 milijardi dinara zabeležilo rudarstvo. Prerađivačka industrija je registrovala krajnji rezultat od 183,4 milijarde dinara, te trgovina na veliko i malo sa 174,6 milijardi dinara, a građevinarstvo 99,0 milijardi dinara.

Kada su u pitanju osnovni pokazatelji profitabilnosti, mahom su poboljšani u odnosu na prethodnu godinu. Istina, prinos na aktivu zadržan je na nepromenjenom nivou, ali je prinos na kapital zabeležio rast na 9,4 odsto sa 9,1 odsto prethodne godine. Neto profitna margina je porasla 40 baznih poena na 4,9 odsto, dok je racio pokrića kamata povećan sa prošlogodišnjih 6,2 na 6,6x.

Jedna od glavnih boljki domaće privrede jeste nizak nivo kapitala, koji je donekle neutralisan kumuliranjem dobitaka u nizu profitabilnih godina, i način eksternog finansiranja. Na ne baš sjajan finansijski položaj privrednih društava ukazuje neto dug na kraju godine koji je uvećan za 7,4 odsto na 6.580,2 milijarde dinara, te je pokazatelj neto dug/EBITDA ostao nadomak granice od 3,0x.

Neto obrtni kapital uvećan je za 13,1 odsto na 738,4 milijarde dinara, što ukazuje na izvesno poboljšanje likvidnosti. Međutim, premda je opšti racio likvidnosti neznatno poboljšan na 1,07x, racio tekuće likvidnosti, koji isključuje zalihe, ostao je na niskih 0,69x, kao i u 2024. godini. Inače, zalihe privrednih društava porasle su prošle godine 6,2 odsto, što se može smatrati negativnim trendom s obzirom na duplo sporiji rast prihoda od prodaje.

„Zlatno doba” bankarskog sektora

Banke su i prošle godine nastavile da dominiraju finansijskim tržištem i uprkos generalnom padu nivoa kamata uspele su da nadmaše krajnji rezultat iz rekordne 2024. godine.

Neto prihodi od kamata pali su oko tri odsto u odnosu na rekordnu 2024. godinu koja je zaključila trogodišnji intenzivni ciklus rasta poslovanja banaka na osnovu ekspanzije osnovnog poslovnog područja. U periodu 2022–2024. banke su zabeležile prosečnu stopu rasta neto prihoda od kamata od oko 30 procenta, te blagi silazni trend lani nije došao kao iznenađenje. Ostvarenih skoro 250 milijardi dinara na ovom polju više je nego udvostručen rezultat iz kreditnog biznisa u odnosu na 2021. godinu.

Neto prihodi od naknada i provizija nastavili su rast i premašili prag od 100

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika U fokusu

Autori: Nenad Gujaničić

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 979

Naslov: I dalje više kupusa nego mesa

Strana: 24,25

Bilans poslovanja privrednih društava

u mlrd RSD

	2025.	prom.
Poslovni prihodi	20.449,1	2,6%
Poslovna dobit	1.381,6	6,2%
Neto dobit	957,6	10,9%
Pokazatelji profitabilnosti		
Prinos na kapital	9,4%	+0,3pp
Prinos na aktivu	4,4%	-

milijardi dinara što je duplo bolji rezultat u odnosu na 2021. godinu. Banke su u potpunosti zagospodarile tržištem finansijskih usluga, i sem u retkim periodima kada su imale sporazum sa NBS-om o „zamrzavanju“ cenovnika, dobro su nastavile da naplaćuju usluge svake vrste.

Kada se ovoj situaciji pridoda činjenica da je stopa loših kredita ostala na istorijski niskom nivou od 2,1 odsto, nije bilo prepreka da se zabeleži rekordan krajnji rezultat. Bankarski sektor u 2025. godini ostvario je neto profit od 166,5 milijardi dinara uz stopu prinosa na kapital veću od 16 procenata. Dominantne banke na tržištu beležile su ovu stopu efikasnosti i veću od 20 procenata, što je izuzetno visoka stopa prinosa na kapital za bankarske ustanove koji baštine jedino komercijalno bankarstvo.

Koliko moćno izgledaju profiti bankarskog sektora najbolje se vidi u poređenju sa najvećim privrednim granama pa je profit banaka činio 88 odsto profita rudarstva, preko 90 procenata pro-

fita preradaivačke industrije odnosno 95 odsto profita sektora trgovina na veliko i malo. Zbirni profit banaka u 2025. godini bio je veći od profita ostalih privrednih delatnosti.

Ostale finansijske usluge na repu tržišta

Megalomanski koraci u ekspanziji bankarskog sektora proteklih godina još su više probudili razlike u okviru čitavog finansijskog sistema. Tako sektor osiguranja koji broji tek duplo manje radnika u odnosu na banke ima bilansnu sumu na nivou 5-6 procenata bankarskog sektora, dok nekoliko vodećih banaka na tržištu ima profit veći nego čitav sektor osiguranja.

Osiguravajuće kompanije u 2025. generisale su ukupnu premiju od 191,5 milijardi dinara, što je povećanje na godišnjem nivou od 8,0 odsto. U strukturi i dalje dominiraju neživotna osiguranja (oko 82 odsto), dok je učešće životnih osiguranja blago opalo u odnosu na pre-

Bilans poslovanja bankarskog sektora

u mlrd RSD

	2025.	prom.
Neto prihodi od kamata	249,5	-3,1%
Neto prihodi od naknada	100,3	7,8%
Neto dobit	166,5	6,7%
Pokazatelji profitabilnosti		
Prinos na kapital	16,2%	-0,7pp
Prinos na aktivu	2,4%	-

hodnu godinu na ispod 18 procenata. Ukupan profit sektora porastao je 28,2 odsto na 15,9 milijardi dinara.

Segment finansijskog lizinga na kraju 2025. godine zabeležio je rast aktive od 12 odsto na 227,4 milijarde dinara (nepune dve milijarde evra), a broj novozaključenih poslova lani je, posle snažne dvocifrene stope u 2024. godini, iznosio tek 4,3 odsto. Dvanaest kompanija koje se bave ovom vrstom finansijskih usluga ostvarilo je prošle godine neto profit od 1,9 milijardi dinara, neznatno preko rezultata iz prethodne godine.

Kada je u pitanju fondovska industrija, neto imovina privatnih penzionih fondova na kraju 2025. iznosila je 66,7 milijardi dinara (oko 570 miliona evra), što daje rast od 8,1 odsto na godišnjem nivou. Na tržištu i dalje posluju četiri društva sa sedam penzionih fondova čije usluge koristi preko 300 hiljada članova što je tek deseta ukupnog broja zaposlenih.

Na kraju 2025. bilo je 14 društava za upravljanje investicionim fondovima, dok je broj otvorenih fondova porastao na 31, a broj alternativnih fondova na 11. U imovini investicionih fondova, koja je premašila dve milijarde evra, dominiraju novčani fondovi, dok najveću ekspanziju beleže alternativni investicioni fondovi s obzirom na poreski podsticaj države za ovakvu vrstu ulaganja.

Nažalost, veliki deo plasmana na bazi ovih podsticaja završi na inostranim tržištima s obzirom da je Beogradska berza i prošle godine nastavila da traži dno u višegodišnjem silaznom trendu poslovanja. Prošle godine Beogradska berza je zabeležila promet akcija od svega 13,2 miliona evra, pa je 13 brokersko-dilerskih društava uglavnom moglo da statira na domaćem tržištu, sa većinskom orijentacijom ka stranim berzama.

Vreme: 10.08.2026 10:57

Medij: biznis.rs

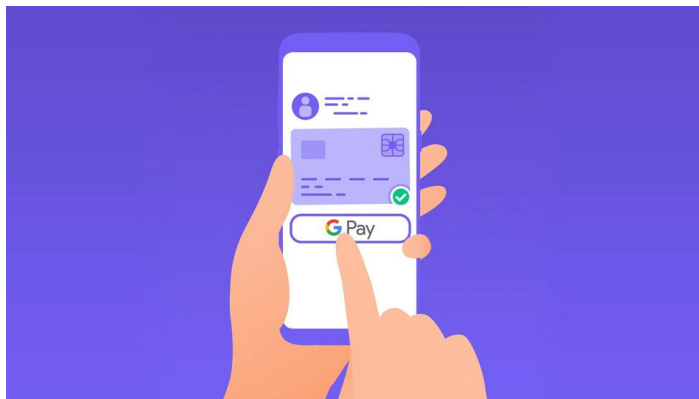
Link: <https://biznis.rs/novac/rakuten-ostvario-prvi-neto-profit-u-poslednjih-sest-godina/>

Autori: Redakcija

Teme: Krediti

Naslov: Rakuten ostvario prvi neto profit u poslednjih šest godina

2319

Japanska kompanija Rakuten Group ostvarila je prvi neto profit u poslednjih šest godina, podržana snažnim rastom poslovanja u segmentima e-trgovine i finansijskih tehnologija, kao i pozitivnim efektima korišćenja sopstvenog četbota zasnovanog na veštačkoj inteligenciji. Kompanija koja upravlja jednom od najvećih japanskih internet platformi prijavila je neto dobit od 7,7 milijardi...

Japanska kompanija Rakuten Group ostvarila je prvi neto profit u poslednjih šest godina, podržana snažnim rastom poslovanja u segmentima e-trgovine i finansijskih tehnologija, kao i pozitivnim efektima korišćenja sopstvenog četbota zasnovanog na veštačkoj inteligenciji. Kompanija koja upravlja jednom od najvećih japanskih internet platformi prijavila je neto dobit od 7,7 milijardi jena (49 miliona dolara) u tri meseca zaključno sa junom, u poređenju sa gubitkom od 50,96 milijardi jena u istom periodu prethodne godine. Rezultat je značajno nadmašio očekivanja analitičara, koji su u proseku prognozirali gubitak od 19,16 milijardi jena. Glavni internet segment kompanije, koji obuhvata platforme za trgovinu i putovanja, kao i fintech poslovanje koje uključuje bankarstvo, brokerske usluge i kreditne kartice, zabeležili su rast profita od oko 60 odsto. Istovremeno, kvartalni gubitak mobilne divizije je smanjen. Rakuten je posebno istakao doprinos svojih AI usluga, koje su podstakle korisnike da više troše. Kompanija navodi da je njen četbot skratio vreme potrebno korisnicima da obave kupovinu i povećao prosečnu vrednost porudžbine na platformi Rakuten Ichiba. Pozitivni efekti ovog poslovanja bili su dovoljno veliki da nadomeste 17 milijardi jena troškova umanjenja vrednosti povezanih sa neprofitabilnim skladištima, kao i gubitke mobilne divizije. Ulazak Rakutena na zasićeno japansko tržište mobilnih komunikacija, odluka koju je godinama ranije doneo milijarder i osnivač kompanije Hirošu Mikitani (Hiroshi Mikitani), predstavljao je značajno opterećenje za finansijske rezultate grupe. Mobilni biznis je godinama generisao velike gubitke i povećavao pritisak na bilans kompanije. Uprkos najnovijem poboljšanju poslovnih rezultata, akcije Rakutena od početka godine beleže pad od oko 14 odsto, što pokazuje da investitori i dalje sa oprezom posmatraju sposobnost kompanije da održivo preokrene višegodišnji trend gubitaka.

Vreme: 10.08.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/novac/kakve-veze-sa-energoprojektom-imaju-slavisa-kokeza-i-stefan-babovic->

Autori: Redakcija

Teme: AikBank; Krediti

Naslov: Kakve veze sa Energoprojektom imaju Slaviša Kokeza i Stefan Babović: Svi partneri na projektu u Bloku 26

6285

Nedavna prodaja iz stečaja Genesis capitala otkrila je još jednog, dosad javnosti nepoznatog, partnera građevinske firme Napred u višedecenijskoj nameri da sagradi kompleks u novobeogradskom Bloku 26. Ispostavilo se da je jedina imovina ove firme - Ugovor o zajedničkoj izgradnji na toj lokaciji. Pogled na vlasničku strukturu firme koja je "kumovala" stečaju Genesisisa, u ovu [...]

10. avg 2026. 07:00

Nedavna prodaja iz stečaja Genesis capitala otkrila je još jednog, dosad javnosti nepoznatog, partnera građevinske firme Napred u višedecenijskoj nameri da sagradi kompleks u novobeogradskom Bloku 26. Ispostavilo se da je jedina imovina ove firme - Ugovor o zajedničkoj izgradnji na toj lokaciji. Pogled na vlasničku strukturu firme koja je "kumovala" stečaju Genesisisa, u ovu priču uvlači još neka poznata imena - Slavišu Kokezu i Stefana Babovića.

Pitanje je časa kada će upisom u registar APR-a novi vlasnik Gensis capitala, pa i ugovora i zvanično postati DK Acqisition co. Firma, koja je uz "majku" osnovana poslednjih dana decembra 2025. godine, a već je uspela da za ovu akviziciju obezbedi 24,5 miliona evra vredan kredit AikBanke. Ona je na licitaciji kupila stečajnog dužnika za 1,1 milijardu dinara.

Sve ovo se dešava u momentu kada Napred zaokružuje vlasništvo nad Energoprojektom, partnerom na novobeogradskoj lokaciji. I kada Ustavni sud vraća Komisiji za hartije od vrednosti skoro deset godina staro odobrenje kojim je Napredu dozvoljena ponuda za preuzimanje Energoprojekta. Ove dve firme su parcele u Bloku 26 dobile krajem prošlog veka kao kompenzaciju za radove na Beogradskoj areni. Verovatno će tek narednih meseci biti jasno da li se zapravo ubrzano niže mozaik budućeg kompleksa od blizu 400.000 kvadrata ili su temelji dalji nego što se činilo koji mesec ranije.

Foto: Printscreen Geosrbija.rs

Otkud Kokeza u hrvatskoj firmi

Firma Genesis capital je osnovana u maju 2004. Većinski vlasnik je Bezistan centar i to 80 odsto. Jedini vlasnik Bezistan centra je britanska firma Hemagro.

Preostalih 20 odsto Genesis capitala je vlasništvo Gruppo MB. Vlasnik ove firme je MPC Holdings.

Iz javno dostupnih podataka može se videti nekoliko informacija koje celu priču oko Genesisisa na određeni način povezuju sa verovatno najpoznatijim crnogorskim biznismenom Duškom Kneževićem.

Kako upućeni objašnjavaju za Forbes Srbija, Genesis capital je trebalo da obezbedi sredstva za gradnju novobeogradskog kompleksa. Pre svega na delu koji je dodeljen Napredu. Genesis se u to ime 2005. godine zadužio kod Hypo Aple Adria banke i to ukupno oko 9,75 miliona švajcarskih franaka.

Sredstva nisu uložena u projekat, niti su rate vraćane banci. Naslednik Hypo Alpe Adria banke, Heta asset resolutions u decembru 2013. raskinula je ugovor. Nenaplativo potraživanje je prodala februara 2017. godine hrvatskoj firmi Baytown NPL. Isti izvor tvrdi da je ideja o otkupu potraživanja stigla od Dobroslava Bojovića, kako bi eliminisao "kontaminiranog" partnera. Od kog sredstva nisu ni stigla.

Baytown NPL je, vidi se iz hrvatskog registra, osnovan pred sam kraj 2016. godine. Od 2017. godine, pa sve do novembra 2021. godine jedini vlasnik ove kompanije bio je Slaviša Kokeza. Najpoznatiji kao

Vreme: 10.08.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/novac/kakve-veze-sa-energoprojektom-imaju-slavisa-kokeza-i-stefan-babovic->

Autori: Redakcija

Teme: AikBank; Krediti

Naslov: Kakve veze sa Energoprojektom imaju Slaviša Kokeza i Stefan Babović: Svi partneri na projektu u Bloku 26

nekadašnji predsednik Fudbalskog saveza Srbije.

U njegovim rukama je bio Baytown NPL u momentu kada je pokrenuo stečaj nad Genesis capitalom. To je učinjeno u maju 2018. Neizmirene obaveze Genesis tada su iznosile oko 23 miliona evra. Glavnica duga je bila oko osam miliona evra, a više od 14 miliona evra je iznosila zatezna kamata.

To je period u kome je Napred, uz povezane firme, postao većinski vlasnik Energoprojekta. Ali i kada se privodi kraju plan detaljne regulacije koji na ovim parcelama dozvoljava gradnju oko 380.000 kvadrata.

Shutterstock/Baloncici

Preuzima Babović

Kokeza je bio jedini vlasnik Baytown NPL sve do novembra 2021. godine. Bageri tokom ovih godina, ipak, nisu počeli da rade. A ni poverioci nisu još rešili sudbinu Genesis capitala.

Od novembra 2021. godine, pa sve do pred kraj juna ove, jedini vlasnik hrvatske firme je bio Stefan Babović. Bivši fudbaler, sin Milije Babovića i vlasnik nekoliko firmi, pa indirektno i suvlasnik zrenjaninskog Dijamanta.

Dok je on vlasnik glavnog poverioca Genesis capitala, procenjena je vrednost jedine imovine ovog stečajnog dužnika.

Polovinom decembra prošle godine Privrednom sudu u Beogradu dostavljeno je veštačenje. Merit Finance doo procenio je vrednost imovine i stečajnog dužnika kao pravnog lica. Agencija za licenciranje stečajnih upravnika oglasila je prodaju pola godine kasnije. Procenjena vrednost Genesis capitala kao pravnog lica je 2,2 milijarde dinara, a početna cena polovina tog iznosa.

Ko je novi partner

Javno nadmetanje održano je 3. avgusta. Po početnoj ceni, za 1,1 milijardu dinara, Genesis capital kupila je jedna, moglo bi se reći mlada, firma. Reč je o DK Acqisition co. Ova firma je registrovana 24. decembra 2025. godine. Delatnost joj je razrada građevinskih projekata.

Majka firma je DK HoldCo. Osnovana je svega pet dana ranije. Jedini vlasnik je Dušan Kaličanin.

Zanimljivo je da je DK Acqisition co nekoliko dana pre kupovine stečajnog dužnika od AikBanke dobio kredit.

Iz registra zaloga se vidi da je kredit odobren 23. jula i to na 24,5 miliona evra. Namena mu je akviziciono finansiranje i odobren je na 12 meseci. DK Acqisition co je za njega garantovao zalogom. I to na 100 odsto ukupnog potraživanja DK Acqisition co od stečajnog dužnika Genesis capitala.

Navodi se dalje da je potraživanje utvrđeno Rešenjem Privrednog suda u Beogradu od 28. jula ove godine. Vrednost potraživanja je 2,88 milijardi dinara. I aneks Ugovora o zalozi nosi isti datum - 28. jul 2026. godine.

Javno nadmetanje za prodaju stečajnog dužnika bilo je zakazano za 3. avgust. Podaci u kupcu Genesis capitala, na sajtu ALSU vidljivi su od petka.

Prema poslednjem dostupnom kvartalnom izveštaju stečajnog upravnika, u trećem isplatnom redu su potraživanja vredna 2,95 milijardi dinara.

A što se tiče hrvatske firme, Baytown NPL, ona je sada u vlasništvu hrvatskog građanina Ante Huljeva. Postoji i objašnjenje zašto je dugove kupila hrvatska firma. Da bi se javili na tender austrijske Heta asset resolutions, iz Srbije bi to morala da bude finansijska institucija. Sa prsotora EU dovoljno je bilo preduzeće.

tagovi

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet osiguranja

Rubrika: Aktuelno

Autori: Snježana Davidović

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1028

Naslov: Modernizacija tržišta osiguranja, u korak sa evropskim standardima

Strana: 22,23

KOMENTARI NA NOVI ZAKON O OSIGURANJU U SRBIJI

Modernizacija tržišta osiguranja, u korak sa evropskim standardima

Cilj nove regulative je unapređenje fleksibilnosti, transparentnosti i konkurentnosti tržišta

✍ Piše: SNJEŽANA DAVIDOVIĆ

NOVI ZAKON O OSIGURANJU JE U pripremi, u formi je nacrt, a cilj je da se dodatno unapredi zakonski okvir u ovoj delatnosti i uskladi sa

regulativom EU.

U Narodnoj banci Srbije kažu da je izrada novog zakona o osiguranju i podzakonskih akata, rezultat potrebe i značajnog obima daljeg unapređenja zakonodavnog okvira delatnosti osiguranja, odnosno nadzorne funkcije Narodne banke Srbije u delatnosti osiguranja sa jedne strane, kao i strateškog opredeljenja ka daljoj harmonizaciji domaćih propisa sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti, sa druge strane.

„Cilj je da se izradom novog zakona o osiguranju tržište osiguranja u Srbiji dodatno uredi na celovit i sveobuhvatan način, uz transponovanje odredaba Direktive Solventnost 2 i Direktive o distribuciji osiguranja u domaći pravni sistem, uz uvažavanje specifičnosti tržišta osiguranja. Unapređenje zaštite ugovarača osiguranja i korisnika osiguranja predstavlja važan cilj daljeg unapređenja načina uređivanja i nadzora delatnosti osiguranja, kao i očuvanje finansijske stabilnosti kroz stabilno poslovanje učesnika i funkcionisanje tržišta osiguranja“, navode u NBS. Nova regulativa za tržište osiguranja, na sveobuhvatan način će, kako ističu u NBS, doprineti daljoj modernizaciji tržišta osiguranja u Srbiji, uz unapređenje fleksibilnosti, transparentnosti i konkurentnosti tržišta i stvara osnovu za dugoročan razvoj i očuvanje stabilnosti tržišta osiguranja. „Usklađivanje sa najboljom međunarodnom praksom predstavlja dodatno unapređenje uslova za dalji rast tržišta i njegovu veću efikasnost“, kažu u NBS.

Kao najznačajniji cilj uređivanja delatnosti osiguranja i funkcije nadzora u NBS ističu obezbeđenje prava i interesa,

kao i odgovarajuće zaštite korisnika usluge osiguranja.

„Zaštita ovih lica se dodatno proširuje kroz sveobuhvatno uređivanje obaveza u pogledu informisanja u skladu sa načinom prodaje osiguranja, vrstama proizvoda osiguranja, kao i kategorijama distributera osiguranja. U odnosu na prethodna zakonska rešenja, novim Zakonom o osiguranju prvi put će se sistematski i precizno urediti standardi tržišnog ponašanja učesnika na tržištu osiguranja“, objašnjavaju u ovoj instituciji.

Uvode se i novi prodajni kanali, čime se obezbeđuje veća dostupnost usluge osiguranja kao što su – sporedni zastupnici u osiguranju koji uslugu osiguranja pružaju uz određene uslove samo za proizvode osiguranja koji predstavljaju dopunu nekoj robi ili usluzi, ali bez ograničenja u visini godišnje premije po ugovoru, a kao distributer se uvode i investiciona društva koja obavljaju poslove zastupanja u osiguranju kao dopunsku delatnost.

Da bi se, kako navode, obezbedilo da proizvodi osiguranja odgovaraju potrebama ciljnog tržišta, propisano je da su društva za osiguranje i posrednici koji učestvuju u kreiranju proizvoda dužna da održavaju, primenjuju i preispituju postupak za odobrenje svakog proizvoda osiguranja. Kada je reč o investicionim proizvodima osiguranja, oni se često stavljaju korisnicima na raspolaganje kao moguća alternativa ili zamena za investicione proizvode. U tom slučaju propisano je da se na investicione proizvode osiguranja, osim standarda tržišnog ponašanja definisanih za sve proizvode osiguranja, primenjuju i posebni standardi usmereni na investicioni element ugrađen u te proizvode koji obuhvataju pružanje odgovarajućih informacija, zahtevi da savet bude odgovarajući i ograničenja u pogledu novčanih naknada i sl.

Novim zakonom o osiguranju biće, dodaju u NBS, obezbeđen viši stepen zaštite i prilagođavanje odredaba domaćeg zakonodavstva kojima se uređuju prava korisnika usluga osiguranja savremenim tržišnim uslovima i standardima. Biće uveden i potpuno nov, i sa aspekta sprovođenja za društva za osiguranje i društva za reosiguranje, prilično izazovan način utvrđivanja solventnosti društava za osiguranje kojim se sagledava celokupan rizični profil društva za osiguranje i to na način da se posebno procenjuju rizici kao što su rizik osiguranja, tržišni rizik, rizik nastupanja statusa neizmirenja obaveze druge ugovorne strane i operativni rizik kojima je društvo za osiguranje izloženo. Kada je reč o poboljšanjima u oblasti transparentnosti, NBS ističe obezbeđenje povećanog nivoa transparentnosti u poslovanju društava za osiguranje/reosiguranje kroz implementaciju sistema izveštavanja u skladu sa jedinstvenim evropskim pravilima, kao i obaveza objavljivanja određenog skupa informacija na način kako to čine društva za osiguranje/reosiguranje u Evropskoj uniji.

Takode, u pripremi su i novi zakoni o obaveznom osiguranju u saobraćaju i o ugovorima zaključenim na daljinu.

Jača zaštita korisnika

Zoran Blagojević, predsednik Izvršnog odbora Wiener Städtische osiguranja ističe da se pozitivna rešenja Nacrta zakona o osiguranju ogledaju u usklađivanju sa savremenim regulatornim standardima i evropskim okvirom, unapređenju upravljanja rizicima i korporativnog upravljanja, kao i nastojanju da se ojačaju zaštita korisnika, transparentnost poslovanja i stabilnost sektora.

„Najveće zamerke odnose se na izostanak učešća stručne javnosti i industrije u izradi Nacrta, regulatorni pristup koji fa-

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet osiguranja

Rubrika: Aktuelno

Autori: Snježana Davidović

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1028

Naslov: Modernizacija tržišta osiguranja, u korak sa evropskim standardima

Strana: 22,23

Vladimir Bogosavljević, predsednik
UO Udruženja posrednika u osiguranju

Zoran Blagojević, predsednik Izvršnog odbora
Wiener Städtische osiguranja

Nenad Grujić, direktor Direkcije za pravne
poslove Generali Osiguranja Srbija

vorizuje nova zakonska ograničenja umesto jačanja supervizorske funkcije Narodne banke Srbije, kao i neprimereno kratak rok za javnu raspravu. Potrebno je dodatno precizirati pojedine odredbe radi veće pravne sigurnosti i ujednačene primene zakona. Odredene odredbe ostavljaju prostor za različita tumačenja, što može dovesti do neujednačene regulatorne i tržišne prakse. Zbog toga bi bilo korisno jasnije definisati prava i obaveze učesnika, kao i kriterijume za primenu pojedinih zakonskih instituta“, ističe Blagojević.

Govoreći o drugim planiranim zakonskim rešenjima, Blagojević kaže da Nacrt zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju predstavlja propuštenu priliku za liberalizaciju tržišta autoodgovornosti i dalje usklađivanje sa evropskim principima konkurencije. Nacrt zakona o ugovorima zaključenim na daljinu, kako kaže, predstavlja pozitivan korak ka digitalizaciji i modernizaciji tržišta osiguranja.

Nenad Grujić, direktor Direkcije za pravne poslove Generali Osiguranja Srbija kaže da Nacrt zakona o osiguranju očekivano donosi novine i usklađuje naš regulatorni okvir sa IDD i Solvency II. „Značajno su unapređeni kanali distribucije, postavljeni visoki zahtevi u vezi sa profesionalizacijom distributera i omogućena je međusektorska distribucija raznih finansijskih usluga. Takođe, smatram da je posebno značajno dodatno unapređivanje nivoa zaštite korisnika usluga osiguranja. Najveće zamerke odnose se na odloženu primenu pojedinih odredbi do trenutka pristupanja Srbije Evropskoj uniji, budući da neka od tih rešenja smatramo veoma korisnim“, objašnjava on.

Na pitanje šta nedostaje u ovom Nacrtu i da li bi nešto trebalo dodatno da se definiše, on kaže da je potrebno dodatno uređivanje instituta mirenja, čije uvođenje pozdravljaju, ali da smatraju da bi njegova primena trebalo da bude dodatno unapređena kako bi ostvarila pun potencijal u rešavanju sporova iz oblasti osiguranja.

„Verujemo i da postoji prostor za donošenje posebnog zakona o ugovorima o osiguranju, po uzoru na razvijena tržišta“, navodi Grujić.

Govoreći o druga dva zakonska rešenja, on kaže da Nacrt zakona o zaštiti korisnika usluga osiguranja kod ugovaranja na daljinu donosi dodatne zahteve u pogledu transparentnosti, zaštite korisnika i razvoja digitalne distribucije.

„Kod Nacrta Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju čini se da postoji prostor za dodatno uređenje vansudskog postupka naknade štete. Imajući u vidu da su svi ovi zakoni predloženi sa ciljem unapređenja zaštite korisnika usluga osiguranja, dodatno uređenje vansudskog postupka naknade štete doprinelo bi povećanoj zaštiti interesa trećih oštećenih lica“, pojašnjava Grujić.

Proširuje se distributivna mreža i podstiče rast finansijskih usluga

Vladimir Bogosavljević, predsednik Upravnog odbora Udruženja posrednika u osiguranju Srbije, kao pozitivno ističe proširenje delatnosti posrednika u osiguranju na poslove posredovanja za društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, jer omogućava primenu principa one stop shop, koji korisnicima omogu-

ćava da preko jednog distributera pribave više finansijskih usluga. Ovim rešenjem se, kako kaže, proširuje distributivna mreža i podstiče rast finansijskih usluga.

„Mogućnost da posrednik u osiguranju obavlja i dodatne poslove kao što su: pružanje intelektualnih i tehničkih usluga, procena rizika i šteta, promotivne aktivnosti i slično, kao i kreditno posredovanje za banke, takođe smatramo dobrim rešenjem za razvoj naše delatnosti. Novina je i mogućnost da posrednik angažuje drugog posrednika ili posrednog posrednika da za njega distribuira usluge osiguranja, kao i da razni posrednici zajedno distribuira uslugu osiguranja, što je praksa koja je već prisutna u državama članicama EU i doprinosi efikasnijem razvoju tržišta“, navodi Bogosavljević.

Ono što nedostaje u Nacrtu zakona, a prema rečima Bogosavljevića, izuzetno je važno, jeste da se zadrži minimalni osnivački kapital za društva za zastupanje i društva za brokerske poslove u osiguranju u iznosu od 12.500,00 evra, ako se osnivaju u formi društva sa ograničenom odgovornošću odnosno u iznosu od 25.000,00 evra, ako se osnivaju u formi akcionarskog društva. Ovo, kako dodaje, predstavlja zaštitu tržišta osiguranja od ulaska potencijalnih distributera koji nisu imali ozbiljnu nameru da se bave poslovima distribucije usluga osiguranja na profesionalan, etičan i zakonit način. Takođe, navodi Bogosavljević, potrebno je jasnije razgraničiti poslove zastupanja i posredovanja u osiguranju, odnosno precizirati da zastupnik u osiguranju može da obavlja poslove zastupanja isključivo za jedno društvo za osiguranje.

JUL/AVGUST 2026. | 23

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet osiguranja

Rubrika: Aktuelno

Autori: Dr BRANKO PAVLOVIĆ

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 756

Naslov: Po jutru se poznaje dan - premija u 2026. godini će biti oko 215 milijardi

Strana: 24,25

AKTUELNO

PREMIJA TRŽIŠTA OSIGURANJA U SRBIJI U PRVOM KVARTALU 2026. GODINE

Po jutru se poznaje dan – premija u 2026. godini će biti oko 215 milijardi

Analizirajući učešće premije prvog kvartala u ukupnoj premiji iste godine u poslednjih pet godina, dolazi se do zaključka da je to bilo između 23,1% i 23,5% ili prosečno 23,4%. Polazeći od pretpostavke da ponašanje premije u 2026. godini nema razloga da značajnije odstupa od prethodnih godina, zaključujem da će premija za celu 2026. godinu biti oko 215 milijardi dinara

PREMIJA OSIGURANJA JE NASTAVILA DA RASTE, za 11,6 odsto ili 5,2 milijarde dinara u prvom kvartalu 2026. godine u odnosu na isti period

prethodne godine. Sve kompanije za osiguranje su ostvarile ukupnu premiju od 50,22 milijardi dinara. Analizirajući učešće premije prvog kvartala u ukupnoj premiji iste godine u poslednjih pet godina, dolazi se do zaključka da je to bilo između 23,1% i 23,5% ili prosečno 23,4%. Polazeći od pretpostavke da ponašanje premije u 2026. godini nema razloga da značajnije odstupa od prethodnih godina, zaključujem da će premija za celu 2026. godinu biti oko 215 milijardi dinara. Premija osiguranja domaćeg tržišta je dostigla pola miliona evra 2007. godine, za sledećih pola milijarde je trebalo da prođe 14 godina, milijarda je dostignuta 2021. godine, dok je za sledećih pola milijarde trebalo samo 3 godine. Posmatrajući trend rasta, dostizanje dve milijarde evra premije je realno u 2027. godini.

U neživotnom osiguranju u prvom kvartalu 2026. godine zabeležen je potpuno isti rast kao i ukupne premije od 11,6% godišnje. Premija životnog osiguranja je povećana 11,3% što se već dugo nije desilo da se skoro izjednači sa rastom neživotnog osiguranja. Na taj način tržišno učešće životnog osiguranja je zadržano na oko 17,1%. Među vrstama osiguranja sa respektabilnom premijom, većom od milijardu dinara, najveći relativni rast premi-

Piše: dr BRANKO PAVLOVIĆ, član IO Globos osiguranja i predsednik Udruženja aktuara Srbije

je u prvom kvartalu, zabeležen je u osiguranju od nezgode oko 31%. U apsolutnom iznosu, najviše je porasla premija osiguranja ostale imovine, 1,1 milijardu dinara (20%). Najveći pad tržišnog učešća zabeležilo je osiguranje od autoodgovornosti, 1,4 p.p. čime je dostiglo učešće od 24,7%.

Najveću ukupnu premiju je ostvarila

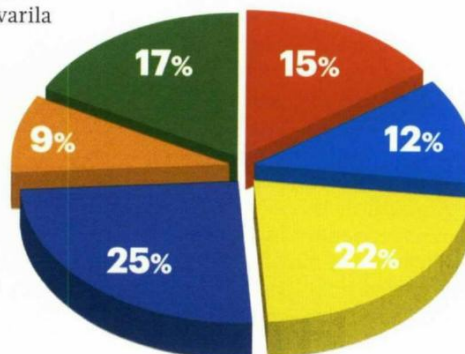
najveća domaća kompanija, Dunav osiguranje i tako povećala tržišno učešće za 0,4 procentna poena. Analizirajući kompanije sa više od pet odsto tržišnog učešća, sledeće tri kompanije na rang listi po premiji osiguranja, Generali, DDOR i Wiener su smanjile, dok su kompanije Triglav i Globos povećale tržišno učešće, kao što je prikazano na Slici 2.

U prvom kvartalu 2026. godine na tržištu osiguranja u Srbiji likvidirano je 24,53 milijarde dinara šteta, od čega su štete neživotnog osiguranja bile oko 17,84 milijardi dinara. Ukupne rešene štete su porasle 17,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Rezervisane nastale prijavljene štete tržišta osiguranja iznose 30,09 milijardi dinara i beleže međugodišnji pad od oko 1%.

Najveći rast rešenih šteta zabeležen je kod Generalija u apsolutnom iznosu od 927 miliona dinara (20,7%) dok je najveći rast u relativnom iznosu od 44,4%

Slika 1 - Tržišno učešće vrsta osiguranja u premiji u prvom kvartalu 2026. godine

- DZO
- Kasko
- Imovinska osiguranja
- AO
- Ostalo neživotno
- Životno

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet osiguranja

Rubrika Aktuelno

Autori: Dr BRANKO PAVLOVIĆ

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 756

Naslov: Po jutru se poznaje dan - premija u 2026. godini će biti oko 215 milijardi

Strana: 24,25

Slika 2 - Premija osiguranja u prvom kvartalu 2025. i 2026. godine

1Q 2025			1Q 2026		
Rang	Kompanija	Tržišno učešće	Rang	Kompanija	Tržišno učešće
1	Dunav	25,19%	1	Dunav	25,57%
2	Generali	19,99%	2	Generali	19,80%
3	DDOR	10,66%	3	DDOR	10,10%
4	Wiener	10,05%	4	Wiener	9,51%
5	Triglav	8,25%	5	Triglav	8,40%
6	Globos	5,55%	6	Globos	5,64%
7	AMS	3,71%	7	Milenijum	3,92%
8	Milenijum	3,63%	8	AMS	3,79%
9	Uniq NL	3,53%	9	Sava NL	3,56%
10	Grawe	3,29%	10	Uniq NL	3,44%
11	Sava NL	3,20%	11	Grawe	3,24%
12	OTP	1,09%	12	OTP	1,20%
13	Uniq L	0,76%	13	Uniq L	0,67%
14	Sava L	0,64%	14	Sava L	0,65%
15	Merkur	0,42%	15	Merkur	0,38%
16	Sogaz	0,04%	16	Sogaz	0,14%

(405 miliona dinara) imala Uniq neživotno osiguranje. Dunav je imao najveći rast rezerve za nastale prijavljene štete u apsolutnom iznosu od 745 miliona dinara (8,2%), dok je najveći rast u relativ-

nom iznosu od 74,7% (201 milion dinara) imao Globos.

Racio šteta tržišta neživotnog osiguranja u 2026. godini je iznosio oko 48,5%, što je za oko 2 procentna poena više u od-

nosu na prethodnu godinu.

Ažurnost u rešavanju šteta autoodgovornosti tržišta je imala pad od oko 2,5 procentnih poena na 59%. Dunav je bio lider na kraju prvog kvartala u brzini rešavanja šteta, sa 71,5% rešenih šteta. Globos osiguranje je 243 nedelje na čelu rang liste ažurnosti u rešavanju šteta od autoodgovornosti, koju 1.077 nedelja objavljuje Narodna banka Srbije. Globos osiguranje je završio 6 puta do sada na čelu ove rang liste, što do sada nije nikom pošlo za rukom. Drugo mesto po broju godina koje su završili na prvom mestu ove liste dele AXA neživotno osiguranje i Uniq neživotno osiguranje koji su tu poziciju zauzimali po 4 godine.

Na tržištu osiguranja u Srbiji i dalje je aktivno 16 društava za osiguranje i 4 društva za reosiguranje. Broj društava se ne menja već devet godina, vreme je da 2026. godina donese nešto novo.

Kolumna je pripremljena na osnovu zvaničnih podataka Narodne banke Srbije.

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Trendovi

Autori: Katarina Marković

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1255

Naslov: Na jednog potrošača sve više kreditora

Strana: 32,33,34

U SUSRET LIBERALIZACIJI TRŽIŠTA POTROŠAČKIH KREDITA

Na jednog potrošača sve više kreditora

Dok se Hrvatska opredeljuje za širi i liberalniji pristup koji otvara mogućnost većem broju subjekata da se bave potrošačkim kreditiranjem kao samostalnom delatnošću, Srbija planira restriktivniji model u kojem se finansiranje potrošača vezuje za osnovnu delatnost trgovca i prodaju sopstvenih proizvoda i usluga

✎ Piše: KATARINA MARKOVIĆ

TRŽIŠTE POTROŠAČKIH KREDITA NE ČINE VIŠE samo bankari i njihovi klijenti. Trgovci i fintek kompanije nametnuli su se u novom digital-

nom okruženju kao zgodan alternativni izvor finansiranja potrošačima koji sve hoće „odmah i sad“. Odlazak na kasu i automatska kupovina na rate, bez korišćenja bankarske kartice, koju finansira trgovac ili fintek kompanija, postala je sve privlačniji način kupovine savremenom potrošaču. Digitalno obojene okolnosti na tržištu rezultirale su usvajanjem nove evropske direktive o potrošačkim kreditima 2023. godine, a koja kroz izmenjeni zakonodavni okvir u državama članicama stupa na snagu 20. novembra ove godine.

I Narodna banka Srbije priprema usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa navedenom direktivom i za sada je iznela načelan stav da je Nacrtom izmena i dopuna zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga predviđeno da se obaveze koje se inače odnose na davaoce kredita proširuju i na trgovce koji svojim

kupcima odobravaju odloženo plaćanje, zajam ili slične finansijske aranžmane. Prethodno, u odgovorima za druge medije NBS je bila eksplicitnija da ne želi da potpuno otvori i liberalizuje tržište potrošačkih kredita, kao što na primer planira da uradi Hrvatska s novim Predlogom zakona o potrošačkom kreditiranju. „Ne želimo da dozvolimo da se trgovci mimo svoje osnovne delatnosti bave potrošačkim kreditiranjem ili da bilo koji drugi subjekt, koji nije finansijska institucija, može da odobrava potrošačke kredite“, bila je izričita NBS početkom jula.

Nasuprot tome, iz Hrvatske narodne banke za „Svet bankarstva i investicija“ objašnjavaju da napuštaju dosadašnji model prema kojem je potrošačko kreditiranje bilo vezano uz pretežnu delatnost poverioca, te se omogućava svim subjektima koji ispunjavaju zakonom propisane uslove obavljanje delatnosti kreditiranja kao samostalne privredne aktivnosti.

Dakle, dok se Hrvatska opredeljuje za širi i liberalniji pristup koji otvara mogućnost većem broju subjekata da se bave potrošačkim kreditiranjem kao sa-

mostalnom delatnošću, Srbija zadržava restriktivniji model u kojem se finansiranje potrošača vezuje za osnovnu delatnost trgovca i prodaju sopstvenih proizvoda i usluga. Ostaje otvoreno pitanje da li će ovakav pristup omogućiti dovoljan prostor za razvoj novih oblika digitalnog finansiranja ili će predstavljati prepreku većoj konkurenciji na tržištu potrošačkih kredita.

Licence samo za trgovce

Nacrtom izmena i dopuna zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga predviđeno je da se obaveze koje se inače odnose na davaoce kredita sada prošire i na trgovce koji svojim kupcima odobravaju odloženo plaćanje, zajam ili slične finansijske aranžmane. Narodna banka Srbije u odgovoru za „Svet bankarstva i investicija“ navodi da su ova rešenja potrebna pre svega imajući u vidu razvoj savremenih modela finansiranja kupovine, koji su poslednjih godina sve prisutniji na tržištu Evropske unije, naročito kroz različite oblike takozvanih „kupi sada, plati kasnije“ (Buy Now Pay Later) aranžmana. „Iako ovakav način finansiranja u Republici Srbiji još uvek nije u većoj meri zastupljen, opravdano je očekivati da će se i na domaćem tržištu sve više pojavljivati novi modeli finansiranja kupovine, zbog čega je važno da regulatorni okvir bude blagovremeno prilagođen takvim tržišnim kretanjima“, ističu. Istovremeno, predlogom zakona predviđeno je da trgovci koji nameravaju da svojim kupcima odobravaju bilo koji oblik finan-

“ Iz Hrvatske narodne banke za „Svet bankarstva i investicija“ objašnjavaju da napuštaju dosadašnji model prema kojem je potrošačko kreditiranje bilo vezano uz pretežnu delatnost poverioca, te se omogućava svim subjektima koji ispunjavaju zakonom propisane uslove obavljanja delatnosti kreditiranja kao samostalne privredne aktivnosti ”

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika: Trendovi

Autori: Katarina Marković

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

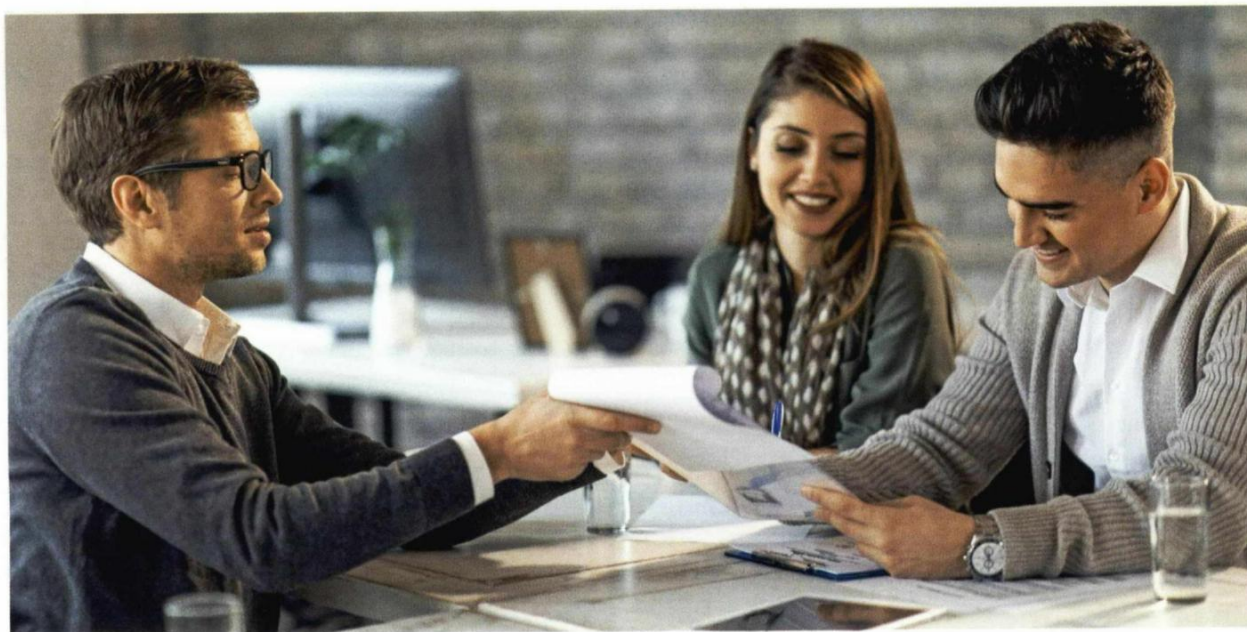
Napomena:

Površina: 1255

Naslov: Na jednog potrošača sve više kreditora

Strana: 32,33,34

siranja iz sopstvenih sredstava, izuzev odloženog plaćanja čekovima, podležu postupku licenciranja i nadzoru Narodne banke Srbije. Pri tome, u NBS ističu da to licencirano finansiranje kupaca od strane trgovaca ne obuhvata plaćanje platnim karticama banaka na rate, niti povezanu potrošačke kredite jer su to kreditni proizvodi banaka, a trgovci će u tim slučajevima uglavnom biti u ulozi kreditnih posrednika. „Dakle, cilj ovih zakonskih izmena je blagovremeno uređivanje novih modela finansiranja koji se razvijaju na savremenom tržištu, uz očuvanje visokog nivoa zaštite korisnika finansijskih usluga“, kažu u centralnoj banci. U suštini, osnovni cilj predloženih rešenja, kako kažu, jeste da se obezbedi odgovarajući nivo zaštite korisnika finansijskih usluga i spreče rizici koji mogu nastati usled nedovoljne informisanosti potrošača, impulsivne kupovine i prekomernog zaduživanja.

Pritisak na potrošnju i pozicija banaka

Za predložena načelna rešenja profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Veljko Mijušković kaže da su logičan odgovor na razvoj novih modela finansiranja koji se već godinama šire u Evropi. „Do sada je regulativa bila usmerena pre svega na banke i druge klasične kre-

ditore, dok se sada prepoznaje da i trgovci sve češće nude finansiranje kupovine“, ističe.

Upitan na koje modele „kupi sada – plati kasnije“ Narodna banka Srbije misli i da li na tržištu Srbije već postoje takva rešenja, Mijušković kaže da se pre svega misli na modele u kojima kupac dobija mogućnost odloženog plaćanja direktno preko trgovca ili specijalizovanih fintek kompanija, bez klasičnog bankarskog kredita. „U Evropi su poslednjih godina takvi modeli eksplodirali zahvaljujući kompanijama kao što Klarna, Scalapay ili Affirm. U Srbiji ovaj model još nije masovno razvijen, ali je očigledno da NBS želi da regulativa bude postavljena pre nego što tržište značajnije poraste. To je dobar pristup jer je mnogo lakše urediti tržište u razvoju nego naknadno ispravljati probleme“, ocenjuje Mijušković.

Upitan da li će trgovci sve češće sami finansirati kupce, on ocenjuje da će se broj takvih modela povećavati, ali da će banke još dugo zadržati dominantnu poziciju. „Banke imaju razvijene sisteme upravljanja rizikom, pristup jeftinijim izvorima kapitala i veliko iskustvo u proceni kreditne sposobnosti. S druge strane, trgovci će se najverovatnije orijentisati na manje iznose, kratkoročno finansiranje i brze digitalne procedure, dok će veći krediti i dalje ostati u dome-

nu banaka“, kaže Mijušković. Veća dostupnost finansiranja preko trgovaca bi mogla da poveća pritisak na potrošnju, ali Mijušković kaže da ne očekuje značajan inflatorni efekat. „Ovakvi modeli pre svega menjaju način finansiranja kupovine, a ne nužno ukupan obim potrošnje“, objašnjava on.

Najveći efekat on očekuje kod trajnih potrošnih dobara, bele tehnike, nameštaja, elektronike i sličnih proizvoda. Međutim, ocenjuje da će ukupni makroekonomski uticaj verovatno biti ograničen jer Narodna banka i dalje vodi restriktivnu monetarnu politiku i pažljivo prati kreditnu aktivnost.

Hrvatsko rešenje

Hrvatski model je poprimio konkretne oblike od srpskog. Predlog zakona o potrošačkim kreditima treba da stupi na snagu 20. novembra ove godine. U podružju pružanja usluga potrošačkog kreditiranja, u HNB za „Svet bankarstva i investicija“ ističu da se napušta dosadašnji model prema kojem je potrošačko kreditiranje bilo vezano uz pretežnu delatnost poverioca, te se omogućava svim subjektima koji ispunjavaju zakonom propisane uslove obavljanje delatnosti kreditiranja kao samostalne privredne aktivnosti. Poverioci koji nisu kreditne institucije mogu biti samo pravne osobe čije osoblje

JUL/AVGUST 2026. | 33

Datum: 10.08.2026

Medij: Svet bankarstva i investicija

Rubrika Trendovi

Autori: Katarina Marković

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Napomena:

Površina: 1255

Naslov: Na jednog potrošača sve više kreditora

Strana: 32,33,34

TRENDOVI

U SUSRET LIBERALIZACIJI TRŽIŠTA POTROŠAČKIH KREDITA

mora imati odgovarajuća znanja i stručnost u području osmišljavanja, ponude i odobravanja kredita potrošačima odnosno pružanja ostalih usluga povezanih s takvim kreditom. Ti će poverioci, među ostalim, kako navode, morati ispunjavati i organizacijske, tehničke i kadrovske uslove, a Hrvatska narodna banka donosi podzakonski propis kojim se uređuje način utvrđivanja i ispunjavanja svih uslova za izdavanje odobrenja za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja definisanih novim Zakonom. Istovremeno se uspostavlja jedinstveni sastav licenciranja i nadzora poverilaca i kreditnih posrednika, pri čemu Hrvatska narodna banka postaje jedinstveno nadzorno telo za to područje. Za nove poverioce i kreditne posrednike koji dosad nisu bili obuhvaćeni sastavom potrošačkog kreditiranja, uključujući i te leoperatore, predviđeno je prelazno razdoblje do 1. juna 2027. godine.

Prema Konačnom predlogu zakonu o potrošačkim kreditima proširuje se područje primene na dodatne oblike potro-

šačkog kreditiranja koji dosad nisu bili obuhvaćeni regulatornim okvirom potrošačkog kreditiranja. U Hrvatskoj narodnoj banci za „Svet bankarstva i investicija“ preciziraju da se to proširenje odnosi na kredite bez kamata i naknada, kratkoročne kredite, određene oblike prekoračenja po računu, te kreditiranje putem platnih kartica i plaćanja na rate.

Pravila oglašavanja i predugovornog informisanja postaju stroža, uključujući obvezu dostave standardizovanog obrasca s ključnim informacijama o kreditu. Hrvatski regulator ističe da se dodatno uređuje procena kreditne sposobnosti

“ Najveći efekat liberalizacije kreditiranja očekuje se kod trajnih potrošnih dobara, bele tehnike, nameštaja, elektronike i sličnih proizvoda ”

kroz jasnijeg definisanja odgovornosti poverilaca za odgovorno kreditiranje, zabranu korišćenja posebnih kategorija ličnih podataka, te pravo potrošača na ljudsku intervenciju i obrazloženje u slučaju automatizovane obrade. Takođe, preciznije se definišu pravila o prevremenoj otplati potrošačkog kredita, ograničenje uvođenja i povećanja naknada tokom trajanja ugovora, kao i objedinjavanju usluga.

Novim Zakonom dodatno se uređuju i pravila o prekoračenjima po tekućem računu. Ukida se i dosadašnja gornja granica iznosa potrošačkih kredita od 132.722,81 evra, čime se osigurava jedinstven nivo zaštite potrošača nezavisno od visine zaduženja. Takođe, HNB najavljuje i Sistem savetovanja o dugu kao novi instrument pomoći potrošačima koji se suočavaju s finansijskim poteškoćama. Usluge savetovanja o dugu, kako kažu, će pružati Finansijska agencija bez naknade, uz mogućnost uključivanja i udruženja za zaštitu potrošača.

Vreme: 10.08.2026 12:29

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/biznis/biznis-vesti/237146/nbs-treca-rata-poreza-na-imovinu-dospeva-14->

Autori: Tanjug

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: NBS: Plaćanje poreza dina karticom u upravi za trezor bez provizije

1070

Narodna banka Srbije saopštila je da se treća rata poreza na imovinu za 2026. može bez provizije platiti Dina karticom u Upravi za trezor.

Narodna banka Srbije (NBS) saopštila je danas da treća rata poreza na imovinu fizičkih lica za 2026. godinu dospeva na naplatu 14. avgusta, i da je dina karticom moguće bez provizije izmiriti ovu obavezu na šalterima Uprave za trezor Ministarstva finansija.

Dina karticom, takođe bez provizije, na šalterima uprave mogu se platiti i porez na dohodak građana, porez na promet motornih vozila, porez na dohodak građana na prihod od poljoprivrede i šumarstva i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje poljoprivrednika.

Iz NBS su istakli da se na šalterima Uprave za trezor dina karticom mogu, uz niske provizije, izmiriti i sve druge obaveze po osnovu javnih prihoda i obaveza prema korisnicima javnih sredstava - onima koji imaju podračune u Upravi za trezor i onima koji imaju račune u poslovnim bankama, odnosno mogu se platiti računi za struju, računi preduzeća "Infostan tehnologije", "Informatika" Novi Sad, Telekom i slično.

Vreme: 10.08.2026 11:24

Medij: tanjug.rs

Link: <https://www.tanjug.rs/ekonomija/srbija/272482/nbs-placanje-poreza-dina-karticom-u-upravi-za-trezor->

Autori: Izvor: TANJUG

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: NBS: Plaćanje poreza dina karticom u upravi za trezor bez provizije

1009

BEOGRAD - Narodna banka Srbije (NBS) saopštila je danas da treća rata poreza na imovinu fizičkih lica za 2026. godinu dospeva na naplatu 14. avgusta, i da je dina karticom moguće bez provizije izmiriti ovu obavezu na šalterima Uprave za trezor Ministarstva finansija.

Dina karticom, takođe bez provizije, na šalterima uprave mogu se platiti i porez na dohodak građana, porez na promet motornih vozila, porez na dohodak građana na prihod od poljoprivrede i šumarstva i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje poljoprivrednika.

Iz NBS su istakli da se na šalterima Uprave za trezor dina karticom mogu, uz niske provizije, izmiriti i sve druge obaveze po osnovu javnih prihoda i obaveza prema korisnicima javnih sredstava - onima koji imaju podračune u Upravi za trezor i onima koji imaju račune u poslovnim bankama, odnosno mogu se platiti računi za struju, računi preduzeća "Infostan tehnologije", "Informatika" Novi Sad, Telekom i slično. Kompletan sadržaj vesti dostupan je korisnicima Tanjugovih servisa

Vreme: 10.08.2026 12:30

Medij: fonet.rs

Link: <http://www.fonet.rs/ekonomija/36868320/potvrda-eu-za-izvoz.html>

Autori: Boris Drenča

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Potvrda EU za izvoz

6424

Cene nafte pod pritiskom tenzija na Bliskom istoku, dok u Srbiji pada inflacija, raste energetska pritisak, a EU potvrđuje unapređenje kontrola bezbednosti hrane. Cena barela referentne sirove nafte Brent pala je za skoro pet odsto, na 79,92 dolara, dok je cena američke nafte smanjena za više od pet odsto, na 76 dolara za barel, prenosi Bi-Bi-Si.

ODUSTAJANJE OD VETRA

Nemačka kompanija Er-Ve-E (RWE) pristala je na dogovor sa američkom administracijom i za nadoknadu od 1,2 milijarde dolara odustaje od svog projekta izgradnje vetroturbin uz obale SAD, piše Bi-Bi-Si.

Istovremeno, kompanija je saopštila da će deo dobijenih sredstava uložiti u izvozni terminal tečnog gasa u Luizijani.

AI IZAZIVA OPREZ NA BERZAMA

Azijske berze oslabile su nakon snažnog rasta podstaknutog entuzijazmom investitora prema veštačkoj inteligenciji, dok tržišta opreznije procenjuju očekivanja od ulaganja u AI sektor i mogućnost sporazuma o miru između Irana i SAD, prenosi Rojters.

Indeks MSCI za akcije azijsko-pacifičkog regiona bez Japana pao je 1,39 odsto, predvođen padom tehnoloških kompanija. Južnokorejski Kospi oslabio je 4,16 odsto, dok je japanski Nikkei izgubio 0,94 odsto, nakon što je tokom trgovanja bio u minusu više od dva procenta.

PRODAJA IZIDŽETA

Niskotarifna avio-kompanija Izidžet prihvatila je ponudu američke kompanije Apollo da je preuzme za 5,7 milijardi funti, nakon što je konkurentski ponuđač odustao.

Apollo je saopštio da ne namerava da otpušta zaposlene u prvih 12 meseci.

POVRAĆAJ NOVCA OD CARINA

Administracija američkog predsednika Donalda Trampa vratila je kompanijama 100 milijardi dolara, odnosno oko 60 odsto svih carinskih prihoda, na ime naplaćenih carina, na osnovu odluke Vrhovnog suda da su uvozne carine bile nezakonito uvedene.

JAVNE NABAVKE U EU

Evropska komisija pokrenula je reformu sistema javnih nabavki, koji čini između 15 i 20 odsto BDP Evropske unije, javila je Hrvatska radiotelevizija.

Nova direktiva, koja bi trebalo da bude predstavljena za nekoliko meseci, donosi fleksibilnija pravila, manje administrativno opterećenje i bolju zaštitu evropskog tržišta od nelojalne konkurencije iz trećih zemalja.

GUBICI U UKRAJINSKOM IZVOZU

Direktni gubici zbog znatno otežanog i smanjenog izvoza poljoprivrednih proizvoda u drugoj polovini ove godine premašile su dve milijarde dolara, saopštila je Nacionalna banka Ukrajine.

Ukrajina je u proseku izvozila između četiri i četiri i po miliona tona poljoprivrednih proizvoda mesečno, a alternativnim rutama može da se izveze najviše dva i po miliona tona.

INFLACIJA U SRBIJI

Inflacija u Srbiji u julu se smanjila i iznosi 1,9 odsto, a u odnosu na jun smanjena je za još 0,8 procentnih poena.

Bojan Stanić iz Sektora za strateške analize Privredne komore Srbije rekao je za RTS da se u narednom periodu očekuje da inflacija bude u okviru cilja Narodne banke Srbije, ali da opasnost još nije prošla.

"Inflacija jeste opala kad je reč o cenama hrane, ali ste imali i pad drugih cena, na primer energenata, stanovanja, zdravstvene zaštite, pa čak i restorana, rekreacije", naveo je Stanić.

KRIZA U ENERGETICI

Suša, istorijski nizak vodostaj Dunava i visoke temperature ozbiljno opterećuju energetska sistema Srbije i regiona.

Pomoćnik direktora za tehnološki razvoj Instituta "Vinča" Predrag Škobalj rekao je za RTS da Đerdap radi sa oko 20 odsto kapaciteta, da letnja potrošnja struje dostiže zimski nivo i da Srbija dugoročno mora da razvija energetska mešavina - nuklearnu energiju, obnovljive izvore, reverzibilne hidroelektrane i da zadrži stabilne termoelektrične kapacitete.

"Problem je što su rezerve u Kostolačkom i Kolubarskom basenu na izdisaju. Imamo ih još otprilike za 20 do 30 godina. Mi iz dva razloga moramo da tražimo novi put - prvi je što nemamo dovoljno uglja, a drugi što smo potpisnici Pariskog sporazuma, koji nas obavezuje da smanjimo emisiju CO2", naveo je Škobalj.

REŠENJE ZA NIS

Ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović ocenila je u intervjuu Večernjim

Vreme: 10.08.2026 12:30

Medij: fonet.rs

Link: <http://www.fonet.rs/ekonomija/36868320/potvrda-eu-za-izvoz.html>

Autori: Boris Drenča

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Potvrda EU za izvoz

novostima da će problemi sa vodostajem proći, dok je za Srbiju najvažnije pronalaženje rešenja za Naftnu industriju Srbije (NIS), jer Rafinerija živi "od meseca do meseca, od licence do licence".

CENE INDUSTRIJSKIH PROIZVODA

Iako su, u odnosu na prethodni mesec, cene industrijskih proizvoda u Srbiji niže za 0,2 odsto, u odnosu na prosek prethodne godine više su za 5,9 odsto, saopštio je Republički zavod za statistiku.

U ukupnom rastu cena prednjače proizvodnja koksa i prerađivačka industrija naftnih derivata sa 37,5 odsto i energija sa 11,1 odsto. Eksploatacija prirodnog gasa i sirove nafte porasla je za 39,1 odsto.

Cene industrijskih proizvoda za izvoz porasle su za 7,8 odsto.

POTVRDA EU ZA IZVOZ IZ SRBIJE

Evropska komisija (EK) potvrdila je da je Republika Srbija značajno unapredila sistem službenih kontrola bezbednosti hrane biljnog porekla, te da kontrole u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji sada ispunjavaju standarde Evropske unije, saopštilo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Cilj stručne provere koju je Generalni direktorat Evropske komisije za zdravlje i bezbednost hrane sproveo u Srbiji tokom 2026. godine bio je da se oceni kako funkcioniše sistem službene kontrole higijene hrane, sa posebnim osvrtom na sprečavanje mikrobiološke kontaminacije u proizvodnji hrane biljnog porekla.

TRGOVINSKI LANCI ISPRED MALIH PRODAVNICA

Više od dve trećine stanovnika Srbije, odnosno 71,5 odsto, svakodnevno ili bar jednom nedeljno snabdeva se u nekom od trgovinskih lanaca, a ako se tome doda i procenat onih koji kažu da nekoliko puta mesečno potrepštine nabavljaju u velikim marketima, taj procenat raste na 87 odsto, preneo je Demostat rezultate istraživanja Konzumera.

VODIČ ZA ULAGANJE U TOKENE

Komisija za hartije od vrednosti Srbije saopštila je da je pripremila Informativni vodič za investitore pre ulaganja u digitalne tokene.

CENE GORIVA U SRBIJI

Do petka, 14. avgusta, litar evrodizela koštaće 227 dinara, a benzina 202 dinara, saopštilo je Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine.

RAJANER OBUSTAVLJA LETOVE IZ NIŠA

Niskotarifna avio-kompanija Rajaner obustaviće letove iz Niša i ka njemu od zimske sezone, prenosi portal SiNjuz.

Rajaner je, u odgovoru na upit poslovnog portala koji pokriva jugoistočnu Evropu, SiNjuz naveo da se letovi iz Niša i ka njemu obustavljaju od zimske sezone 2026/2027. godine "zbog regulatornih pitanja u vezi sa gorivom koja utiču na tamošnji aerodrom". (kraj) elh/bdr/dj

Vreme: 10.08.2026 12:19

Medij: n1info.rs

Link: <https://n1info.rs/english/news/nbs-no-fees-on-tax-payments-by-dinacard/>

Autori: N1 Belgrade

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: NBS: No fees on tax payments by DinaCard

559

The National Bank of Serbia (NBS) introduced another benefit to encourage the use of its domestic DinaCard, allowing cardholders to pay some taxes and other due

The option applies to property tax, personal income tax, motor vehicle transfer tax, agricultural and forestry revenue tax, and farmers' mandatory social security dues. DinaCard users can also pay other public revenues and obligations at Treasury Administration counters at reduced fees, including electricity and utility bills. DinaCard is Serbia's domestic payment card system, operated by the NBS.

Vreme: 10.08.2026 10:42

Medij: n1info.rs

Link: <https://n1info.rs/biznis/nbs-placanje-poreskih-obaveza-dina-karticom-bez-provizije-na-salterima->

Autori: Beta

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: NBS: Plaćanje poreskih obaveza Dina karticom bez provizije na šalterima Uprave za trezor

922

Narodna banka Srbije (NBS) danas je objavila da je samo Dina karticom moguće bez provizije platiti porez na imovinu fizičkih lica na šalterima Uprave za trezor

Na naplatu 14. avgusta dospeva treća rata poreza na imovinu fizičkih lica za 2026. godinu. Dina karticom, takođe bez provizije, na šalterima uprave moguće je platiti porez na dohodak građana, porez na promet motornih vozila, porez na dohodak građana na prihod od poljoprivrede i šumarstva i doprinose za obavezno socijalno osiguranje poljoprivrednika. Na šalterima Uprave za trezor Dina karticom mogu se, uz niske provizije, izmiriti i sve druge obaveze po osnovu javnih prihoda i obaveza prema korisnicima javnih sredstava - onima koji imaju podračune u Upravi za trezor i onima koji imaju račune u poslovnim bankama (mogu se platiti računi za struju, računi preduzeća JKP "Infostan tehnologije", JKP "Informatika" Novi Sad, Telekom a.d. i slično), navela je NBS.

Vreme: 10.08.2026 10:26

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/vesti/ekonomija/nbs-placanje-poreza-dina-karticom-bez-provizije-na-salterima->

Autori: Milos Obradovic

Teme: Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: NBS: Plaćanje poreza Dina karticom bez provizije na šalterima Uprave za trezor

1077

Narodna banka Srbije (NBS) danas je objavila da je samo Dina karticom moguće bez provizije platiti porez na imovinu fizičkih lica na šalterima Uprave za trezor Ministarstva finansija.

Na naplatu 14. avgusta dospeva treća rata poreza na imovinu fizičkih lica za 2026. godinu. Dina karticom, takođe bez provizije, na šalterima Uprave moguće je platiti porez na dohodak građana, porez na promet motornih vozila, porez na dohodak građana na prihod od poljoprivrede i šumarstva i doprinose za obavezno socijalno osiguranje poljoprivrednika. Na šalterima Uprave za trezor Dina karticom mogu se, uz niske provizije, izmiriti i sve druge obaveze po osnovu javnih prihoda i obaveza prema korisnicima javnih sredstava - onima koji imaju podračune u Upravi za trezor i onima koji imaju račune u poslovnim bankama (mogu se platiti računi za struju, računi preduzeća JKP "Infostan tehnologije", JKP "Informatika" Novi Sad, Telekom a.d. i slično), navela je NBS. Pratite nas na našoj Facebook i Instagram stranici, ali i na X nalogu. Pretplatite se na PDF izdanje lista Danas. Ime * Komentar

Vreme: 10.08.2026 07:00

Medij: informer.rs

Link: <https://informer.rs/drustvo/vesti/1140494/kurs-evra-nbs-evro-dolar>

Autori: Redakcija društva

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Bankarstvo/banka/bankarski sektor

Naslov: Stigla nova računica NBS: Promene na valutnom tržištu, evo koliko će vam od jutros trebati za evro i dolar!

708

Zvanični srednji kurs dinara prema evru u ponedjeljak 10. avgusta iznosi 117,3460 dinara.

Indikativni kurs dinara prema američkom dolaru na dan 7. avgusta iznosi 101,5367 dinara za dolar, objavila je Narodna banka Srbije (NBS). Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije, vrednost dinara prema evru ostala je nepromenjena na dnevnom i mesečnom nivou. Na godišnjem nivou dinar je slabiji prema evru za 0,2 odsto, dok je od početka godine u padu za 0,1 odsto. Kada je u pitanju američka valuta, dinar je u odnosu na dolar ojačao za 0,3 odsto na dnevnom, odnosno za 1,0 odsto na mesečnom nivou. Na godišnjem nivou dinar je prema dolaru jači za 1,0 odsto, dok je u odnosu na početak godine ojačao za 1,6 odsto.

Vreme: 10.08.2026 08:29

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/biz/novac/16891703/gradjani-odluceno-je-pre-tri-dana-ali-u-ovom-casu-stupa-na->

Autori: Milan Lovas

Teme: Bankarstvo/banka/bankarski sektor; Narodna banka Srbije (NBS)

Naslov: Građani, odlučeno je pre tri dana, ali u ovom času stupa na snagu: Evo šta nas očekuje 10. avgusta, zvanična informacija iz NBS

863

Narodna banka Srbije (NBS) oglasila se povodom novog zvaničnog srednjeg kursa dinara prema evru za ponedeljak 10. avgust 2026. godine

Po pravilu, do 18 časova, svakog radnog dana Narodna banka Srbije objavljuje zvanični srednji kurs dinara prema evru, koji se primenjuje od 8 časova narednog radnog dana. Zvanični kurs Zvanični srednji kurs dinara za evro danas iznosi 117,3460, što je neznatna promena u odnosu na petak , objavila je Narodna banka Srbije (NBS). Dinar je prema evru nepromenjen u odnosu na pre mesec dana, na godišnjem nivou slabiji je za 0,2 odsto, dok je od početka godine slabiji za 0,1 odsto. Zvanični kurs dinara u odnosu na dolar danas je jači za 0,3 odsto i iznosi 101,5543. Kurs dinara prema dolaru jači je za 1,0 odsto u odnosu na pre mesec dana, na godišnjem nivou je slabiji za 1,1 odsto, dok je od početka godine slabiji za 1,5 odsto.

Vreme: 10.08.2026 07:49

Medij: glassumadije.rs

Link: <https://www.glassumadije.rs/gde-su-kriminalci-u-izveštaju-mmf-a/>

Autori: Jovanka Nikolić

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Naslov: Gde su kriminalci u izveštaju MMF-a?

4272

Kad čovek pročita najnoviji izveštaj za Srbiju svetskog finansijskog "policajca" MMF-a, treba da mu padne kamen sa srca - mada nama ovde tako ne izgleda, ekonomija je skroz dobra. Pokazuje, je li, otpornost na spoljne i unutrašnje izazove zbog toga što raspolaže čvrstim ekonomskim fundamentima, kako je to lepo formulisala Narodna banka Srbije. Da vidimo kako izgleda potpuni raskol između izveštaja sa terena i stanja na terenu i gde se nalaze fundamenti. Pohvale MMF-a, ukratko, odnose se na blagi privredni rast od početka ove godine od 2,9 odsto, inflaciju u planiranom koridoru oko tri odsto, umeren javni dug, visoke devizne rezerve i stabilan bankarski sistem. Ima i sugestija koje se, treba li napominjati, moraju poštovati ako i dalje želimo aranžman sa MMF-om, a želimo ga jer je bez njega dalje zaduživanje zemlje veoma otežano. To se, pak, nikako ne može dozvoliti jer vlast ulazi, ili je već ušla, u fazu finansijskog narkomana - novi krediti su uslov opstanka. Sve se može podneti, osim da prestane zaduživanje. MMF ne vidi i ne može da vidi (to mu i nije mandat) da novac koji se daje za velike infrastrukturne projekte ide u ruke mafijaškim strukturama koje su toliko ojačale da su zarobile državu. Kako je istražio CINS, na poslovima izgradnje za EXPO angažovane su firme saradnika i porodica bivšeg vođe surčinškog, kao i člana zemunskog klana, zatim osuđeni član grupe Pink Panther, kao i osoba osuđena za pomaganje u prikrivanju Arkanovog ubice. Tu je i sestra ličnosti poznate pod nadimkom Aca Rošavi, drugara predsedničkog sina i osobe sa debelim dosijeom. Na infrastrukturi se, znamo, najviše podižu cene radova, ta naduvana cena se posle broji u rast BDP-a, što onda MMF beleži kao pozitivno brojanje. Ko se tu obogatio, a ko će kredite da vraća, nije predmet ovakvih izveštaja. Stanje na terenu takođe nije predmet izveštaja: mafijaške grupe istrebljuju se međusobno u borbi oko plena; pet tona pronađene droge u Konjuhu više ne postoji, to se nije desilo, a tužiteljka je smenjena; pomešali su se kriminalci i policajci pa narod više ne zna ko je ko, gleda ako može da izbegava i jedne i druge; studenti se optužuju da su oni u stvari krenuli da ispale zvučni top koji država inače i ne poseduje; pretresa se stan novinara Aleksandra Radića koji je o tome pisao, sa očiglednom namerom da se zastraše svi koji su verovali svojim očima i spremni su da to kažu. Vlast je direktnom zloupotrebom državnog aparata krenula u otvoreni teror. Mafija je bezbedna, a građani su u riziku da se na njih obruši aparat zloupotrebljene sile. Korupcija i brutalno bogaćenje ljudi na vlasti i oko nje su normalizovani, na to se više niko i ne osvrće. Vlast na sve načine pokušava da urniše obrazovanje i fakultete, pošto su pametni i obrazovani ljudi jezgro otpora ovom ludilu. Sudovi i tužilaštva su čvrsto stavljeni pod pasku vladajuće klike i od grana vlasti pretvaraju se u njene slugu. Medijska scena je takođe urnisana, već kompromitovani Javni servis doživeo je totalni sunovrat i sramotu od koje se neće oprati, a tabloidi nisu mediji jer nemaju nijednu odliku medija. To su bičevi u rukama režima. Nije dovoljno? Evo još jedan detalj: kriminalci iz takozvanog Čacilenda napali su i otimali telefone stranim turistima koji su tuda prolazili i krenuli da fotografišu čudo neviđeno. Besni seljak sa još uvek preostale profesionalne N1 televizije sipa kao iz topa: "Vlast je uvek radila cigarete, gorivo i drogu, a ostalo prepuštala narodu da i on radi i zaradi. Ovi sad su uzeli sve. Ni maline više ne mogu da prodajem. Od čega da živim ja? Od čega da hranim decu?" I sad, kad strani investitor uporedi podatke MMF-a i stanje na terenu, zbuni se i kaže - neka, idem u neku drugu zemlju. To se upravo i događa. Domaći investitori ne moraju ni da čitaju izveštaj MMF-a, dovoljno je da gledaju oko sebe i ne pada im na pamet da investiraju. I to se već duže vreme događa. A bez

Vreme: 10.08.2026 07:49

Medij: glassumadije.rs

Link: <https://www.glassumadije.rs/gde-su-kriminalci-u-izvestaju-mmf-a/>

Autori: Jovanka Nikolić

Teme: Narodna banka Srbije (NBS); Krediti

Naslov: Gde su kriminalci u izveštaju MMF-a?

privrede, proizvodnje, ulaganja, stabilnost postoji samo na papiru i samo dok klika na vlasti može da nas zadužuje i da kako-tako održava prividni mir. Tome se ipak bliži kraj - gnev naroda približava se tački ključanja, novca je sve manje, nervoza na obe strane raste, odstupnica se skraćuje i razloga za optimizam da će vlast mirno i razumno postupiti, sve je manje. Piše: Biljana Stepanović

